

16-Ը ՇԱՐՈՒԱԿՈՒՄ ԵՆ, 14-Ը ՀՐԱԺԱՐՎԵԼ

«PANORAMA.COM», 03.04.08: ՀՀ արդարադատության նախարարության քրեակատարողական հիմնարկության ընթացքում պատասխանատվությունը կատարելու ժամը 14:00-ի դրությամբ հացաղող հայտարարելու վերաբերյալ առկա է 16, իսկ դրանից հրաժարվելու՝ 14 դիմում: Այս մասին տեղեկացնում է ՀՀ ԱՆ քրեակատարողական վարչության պետի մամուլի քարտուղար Արսեն Քաբայանը:

Հստ տեղեկատվության, հացաղող հայտարարածներն են.

շար' էջ 6

**Գ. Զիանգիրյանը հերքում է իշխանությունների
հետ համաձայնության գալու մեղադրանքը**

էջ 5

ԲԱՁՈՒՆ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ Է ԼԱՇԻՆԻ ՄԻՋԱՆՃՐԸ ՀԱՄԱՏԵՂ ՕԳՏԱԳՈՐԾԵԼ՝ ՊԱՅՄԱՆՈՎ

Պաշտոնական Բաքուն առաջարկում է քննարկել Լաշինի միջանցքը համատեղ օգտագործելու հնարինությունը: Այս մասին, ANS հեռուստաալիքի հաղորդմամբ, հայտարարել է Աղրբեշանի փոխարտգործնախարար Արագ Ազիմվել:

Նշելով, որ այս միջանցքը մեծ կարեւորություն ունի, ինչպես, Աղրբեշանի, այնպես էլ Հայաստանի համար, փոխնախարարը ընդգծել է, որ պաշտոնական Բաքուն առաջարկում է հետագայում միջանցքը համատեղ օգտագործել այն պայմանով, որ միջանցքը մնա Աղրբեշանի կազմում:

Ա. Ազիմվի խոսքով, այդ մասին տեղյակ են նաեւ ԵՎՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահները եւ այս հարցը կարող է դառնալ հետագա ընսարկումների առարկա: Լաշինի միջանցքը միակ ճանապարհն է, որը Լեռնային Ղարաբաղի հանրապետությունը կապում է Հայաստանի, իսկ սրա միցոն՝ արտաքին աշխարհի հետ:

Լաշինի միջանցքի ազատագրման օպերացիան տեղի է ունեցել 1992 թվականի մայիսի 17-18-ը: Տարբեր աղբյուրների համաձայն, հակառակորդի առաջխաղացումը՝ Ստեփանակերտի շրջաններ կասեցնելուց եւ Շուշիի ազատագրումից հետո Լեռնային Ղարաբաղի ինքնապաշտպանության ուժերը օպերացիա անցկացրեցին օպերատիվ ռազմական կենսական նշանակություն ունեցող Շուշի-Լաշին-Զաբուլի ճանապարհի բացման համար: Մայիսի 18-ին ԼՂՀ ինքնապաշտպանության ուժերը մտան Լաշին, այնուհետեւ դուրս եկան դեպի Հայաստանի պետական սահմաններ, բացելով «Հումանիտար միջանցք», որը ԼՂ կապում է Հայաստանի հետ:

ՄՏԱՎՈՐԱԿԱՆՆԵՐԸ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՆ ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ

«ԼՐԱԳԻՐ», 02.04.08: Ապրիլի 2-ին հայտարարություն է տարածել Մտավորականների ֆորումի Ավագանին. «Ապրիլի 9-ին մարտի 1-ի գոհվածների 40-րդ օրն է:

Մենք, զերծ մնալով երկրում ստեղծված իրավիճակի քաղաքական գնահատականը տալուց, հանրության ուշադրությունն ենք իրավիրում երեւութի բարոյական կողմի վրա:

Դայ Առաքելական եկեղեցու ավանդույթը մահվան 40-րդ օրը նշվում է սգի օր: Դայաստանի մտավորականների ֆորումի Ավագանին դիմում է իշխանություններին՝ ծեռնպահ մնալ ապրիլի 9-ին ամեն տեսակի հանդիսավոր արարողություններից, քանի որ դրանք ժողովրդի կողմից կրիտվեն որպես սրբադություն, անարգանք նահատակների հիշատակին, ինչն էլ ավելի կարի առանց այդ էլ ծայրահեղ լարված վիճակը»:

ՄԱՆՎԵԼ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ ԱԶԱՏՎԵԼ Է ՊԱՇՏՈՆԻՑ

Նախագահի մամուլի գրասենյակը տեղեկացնում է, թե Ռոբերտ Զոյարյանն ապրիլի 2-ին հրամանագիր է ստորագրել Մանվել Գրիգորյանին Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարի տեղակալի պաշտոնից ազատելու մասին:

ԼՎՈՎՈՒՄ ՊԵՏԵԼ ԵՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՆ

էջ 4

Ստեփան Դեմիրճյան.

«Մարտի 1-ի իրադարձությունների պատճառը ընտրությունների ժամանակ իրականացված բռնություններն են»

էջ 5

«Ա. Սոլենյանցը մրահոգիչ վիճակում է, բայց չի դադարեցնում հացադրությունը»

էջ 5

Կյանքի որակի միջին ցուցիչով Հայաստանը 112-122-րդ գուղերում է

Հայաստանի հարեւաններից առջեւում
58 ցուցիչով Թուրքիան է, Երկրորդը
Վրաստանն է՝ 57, Աղբեջանը Հայաստանից
հետ է մոտ 48, իսկ Իրանի ցուցիչը 45 է

Կյանքի որակի 2008 թվականի ցուցիչում, որը իր հերթական համարում ներկայացրել է «Խնթեր-նեշխնլ Լիվինգ» ամսագիրը, Հայաստանը 112-122-րդ տեղերն է կիսում Զինաստանի, Բելառուսի, Կուբայի, Թաիլանդի եւ այլ երկրների հետ:

Այսուսակը զիշավորում է Ֆրանսիան, որին հաջորդում են Շվեյցարիան, ԱՄՆ-ը, Լյուքսեմբուրգը եւ Գերմանիան:

Տարբեր երկրներում կյանքի որակի ամենամյա ցուցիչը կազմելու համար «Խնթերնեշխնլ Լիվինգ»-ի փորձագետները հաշվի են առնում 9 գործոն՝ ապրուստի գինը, մշակույթը եւ հանգիստը, տնտեսությունը, բնապահպանությունը, ազատությունը, առողջապահությունը, ենթակառուցվածքները, կտանգները եւ ապահովությունը, կլիման. այդ բոլոր բնագավառներում հավաքած միավորների ընդհանուր գումարը բաժանում են 9-ի եւ ստանում միջին ցուցիչը:

Ֆրանսիայի ցուցիչը 85 է, Շվեյցարիայինը՝ 84, Սիացյալ Նահանգներինը՝ 83, Լյուքսեմբուրցինը՝ 82, Գերմանիայինը՝ 80:

ՀՀ վաստակել է հետեւյալ միավորները. ապրուստի գինը՝ 59, մշակույթը եւ հանգիստը՝ 56, տնտեսությունը՝ 40, բնապահպանությունը՝ 81, ազատությունը՝ 42, առողջապահությունը՝ 48, ենթակառուցվածքները՝ 47, կտանգները եւ ապահովությունը՝ 64 եւ կլիման՝ 72: Ընդհանուր առմամբ, Հայաստանը վաստակել է 509 միավոր, կյանքի որակի միջին ցուցիչը կազմել է 56:

Հայաստանի հարեւաններից առջեւում 58 ցուցիչով Թուրքիան է, Երկրորդը Վրաստանն է՝ 57, Աղբեջանը Հայաստանից հետ է մոտ 48, իսկ Իրանի ցուցիչը 45 է:

Այս տարի ցուցիչում ընդգրկված է 192 երկիր: Առավել ցածր ցուցիչ է տրվել Սիերա Լեոնեին, Սուդանին, Եսմենին, Աֆղանստանին, Սոմալիին՝ 31-32, իսկ ամենավերջին տեղում Իրաքն է՝ 29:

27-ամյա պատմություն ունեցող «Խնթերնեշխնլ Լիվինգ»-ը, որը գտնվում է ԱՄՆ-ի Սերիլենդ նահանգի Քալթմոր քաղաքում, կազմում է նաեւ ամբողջ աշխարհում մեծ հեղինակություն վայելող ամփոփագրեր ամենատարբեր թեմաներով՝ անշարժ գույքի, հյուրանոցների, գբուսաշրջիկների համար հետաքրքիր վայրերի մասին:

Հայոց ցեղասպանության հարցի քննարկումը Իսրայելի քննեսերում սկանդալ է առաջացրել

«PanARMENIAN.Net», 01.04.08: Այսօր, ապրիլի 1-ին տեղի է ունեցել քննեսերի գործերով հանձնաժողովի նիստը, որտեղ քննարկվում էր, թե որ հանձնաժողովով է քննարկվելու Իսրայելի կողմից Հայոց ցեղասպանության ճանաչման մասին հարցը: Նիստում սուր

վիճաբանություն է առաջացել պատգամավորներ Ձեւ Էլկինի եւ Յոսեֆ Շագալի միջև: Յոսեֆ Շագալը, մասնավորապես, հայտարարել է, թե միայն պոպուլյատները կարող են պնդել, որ Իսրայելի խորհրդարանը քննարկի Հայոց ցեղասպանության հարցը: Ի պատասխան 2.Էլկինը հիշեցրել է իր գործընկերոցը, որ այդ հարցի քննարկմանը կողմ էր մասնավորապես Շագալի գործընկերը «Մեր տունն Իսրայելն է» կուսակցության գծով իր գործընկերը Յուրի Շուերնը: Անդրադառնալով այդ խոսքերին, պատգամավոր Շագալն առաջարկել է «Դադարեցնել սրբացնել Շուերին», որից հետո բավականին կտրուկ արտահայտություններ է թույլ տվել իրեն:

Միշաղեաից հետո Էլկինը հրաժարվել է մեջբերել իր հացեին ասված վիրավորանքը: Նա հայտարարել է. «Ես ափսոսում եմ, որ բանավեճը նման բնույթ ընդունեց: Միշտ, առավել եւս խորհրդարանում, կարեւոր է մալ քաղաքակիրթ երկխոսության եւ պարկեշտության սահմաններում: Կատարվածը վնասում է քննեսերի պատգամավորի կարգավիճակին»: 2.Էլկինը նշել է նաեւ, որ որոշ պատգամավորներ արդեն առաջարկել են նրան քննարկման դեմք Շագալի կարգը երիկայի հանձնաժողովում: «Ես համոզված չեմ, որ կանեմ դա: Չեր ցանկանա ավելի բորբոքել սկանդալ», -ասել է նա:

Իր հերթին, Շագալը հայտարարել է. «Էլկինը, որպես «Իսրայել-Հայաստան» միջխորհրդարանական խմբի նախագահ, կա նաեւ այդպիսին, «Մերեց» կուսակցության առաջնորդ Խահմ Օրոնի հետ անցած չորեքշաբթի քննարկում էր նախաձեռնել Իսրայելի կողմից Հայոց ցեղասպանության ճանաչման անհրաժեշտության վերաբերյալ: Թեմա, որից Իսրայել պետությունը 60 տարի է ինչ հեռու է պահում իրեն, չեզոք դիրք որդեգրելով: Իմ բոլոր փորձերը բացատրել այդ պարուներին, որ դա չի կարելի անել մի շարք պատճառներով (Երեւի ինքներդ եք հասկանում, թե ինչո՞ւ), ապարդյուն եղան: Սակայն ժամանակն անհաջող էր ընտրված՝ քննեսերի նիստի ավարտին, ներկա էին ընդամենը 10-11 մարդ, եւ նրանք բոլորը «մշակվել էին», հաղորդում է News.co.il-ը:

Հիշեցնեք, որ մարտի 26-ին քննեսերն առաջին անգամ սկզբունքային որոշում կայացրեց այս մասին, որ Հայոց ցեղասպանության թեման քննարկվելու է Իսրայելի խորհրդարանի հանձնաժողովներից մեկում: Առաջարկն արվել է պատգամավոր Խահմ Օրոնի («Մերեց») կողմից: Պատգամավոր 2.Էլկինը («Զադիմա») առաջարկեց այդ թեման քննարկել կրթության եւ մշակույթի հանձնաժողովում: Պատգամավոր Շագալն առաջարկեց այդ հարցը քննարկել էր արտաքին գործերի եւ պաշտպանության հանձնաժողովում:

Ոոբերտ Քոչարյանը նորից հայդարարել է ԼՂՀ հնարավոր ճանաչման մասին, եթե Բաքուն բանակցությունները փակուղի դանի

«PanARMENIAN.Net», 04.04.08: Եթե Աղրբեշանը շարունակի փորձել օգտվել Հայաստանի սերքաղաքական իրավիճակից Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորման գործընթացում, ապա Երեւանը ստիպված կլինի սրել իր դիրքորոշումը: Այդ մասին լրագրողներին հայտարարել է Հայաստանի գործող նախագահ Ոոբերտ Քոչարյանը: «Հայկական կողմն ավելի վճռական եւ սկզբունքային կինի բանակցային գործընթացում եւ, բնականաբար, որեւէ զիջում չկա եւ լինել չի կարող»,- ընդգծել է պետության ղեկավարը:

Նրա խոսքերով, հայկական կողմը պետք է հստակ հասկանա, որ ամուր դիրքորոշումների լավագույն երաշխիքը Ղարաբաղի հարցում լինելու է Երկրի զարգացման տեսաբերն ու կայունությունը: «Ինչպես ես արդեն ասել եմ, ես չեմ բացառում Հայաստանի կողմից Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ճանաչման հնարավորությունը, եթե Աղրբեշանի քաղաքականությունը բանակցությունները փակուղի տանի»,- ասել է Ոոբերտ Քոչարյանը:

ԳՎՂՏՆԻ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

«Ա24», 01.04.08: Ըստ ոչ պաշտոնական աղյուրների, մի քանի օր է, ինչ միջնորդավորված բանակցություններ են ընթանում Լեռն Տեր-Պետրոյանի եւ իշխանությունների, հիմնականում Սերժ Սարգսյանի կողմնակիցների միջեւ: Այդ բանակցությունները, ինչպես ասացինք, միջնորդավորված են, դրանց մի մասը օտարերկրյա պաշտոնյաների բազմակողմ շփումների շրջանակում են ընթանում եւ նպատակ ունեն կողմերի միջեւ համանման մոտեցումներ գտնելու: Այս տեղեկատվության հավաստիությունը պաշտոնական աղյուրներից ստուգել չհաջողվեց, սակայն վերջին շրջանում Լեռն Տեր-Պետրոյանի լուսավոր ներքաղաքական իրադրության վերաբերյալ, հուշում է, որ այնուամենայնիվ, որոշակի կուլիսային հանդիպումներ տեղի են ունենում եւ փորձ է արվում ինչ-որ պայմանավորվածություններ ձեռք բերել: Ասենք նաեւ, որ այս տեղեկատվությունն ապրիլմեկյան կատակ չէ:

ԿԻՊՐՈՍԻ ԹՈՒՐՔԵՐԸ ԿՐԻՇԵ ՀԱՅՈՅ ՖԵՂԱՍՊԱՆԻԹՅԱՆ ՕՐԸ

«Ա24», 01.04.08: Թուրք կիպրոսցիների առաջադիմական կուսակցությունները բոյուգ խանում ապրիլի 24-ին առաջին անգամ կնշեն Հայոց ցեղասպանության տարելիցը: Ըստ «Նոյյան տապանի», «Կիպրահայեր» կայքերը հաղորդում են, որ հաջորդ շաբաթ հայտնի կդառնա միջոցառման հիմնական բանախոսի անունը:

ԻՆՉՈՒ ՈՈԲԵՐՏԸ ՔՈՉԱՐՅԱՆԸ ԴԱ ՉԻ ԱՐԵԼ ՏԱՍԸ ՏԱՐՎԱ ԸՆԹԱՅՔՈՒՄ

«Հրագիր», 02.04.08: Հայաստանի նախագահի նախկին թեկնածու, Ղարաբաղի նախագահի նախկին խորհրդական, ԼՂՀ նախկին արտգործնախարար Արման Սելիքյանը ապրիլի 2-ին Հայացք ակումբում տեղի ունեցած ասուլիսի ընթացքում անդրադարձել է Ղարաբաղը ճանաչելու կամ Ղարաբաղի հետ միջպետական պայմանագիր ստորագրելու մասին Ոոբերտ Քոչարյանի հայտարարություններին: Լրագրողների հարցին, թե արդյոք դա վտանգավոր կարող է լինել Հայաստանի համար, թե շահեկան, Արման Սելիքյանը պատասխանել է, որ վտանգավորը ոչինչ չանելն է, ինչն էլ տեղի է ունեցել անցած տարիների ընթացքում:

Արման Սելիքյանը նպատակահարմար է համարում սկսել Ղարաբաղի ճանաչման գործընթաց: Ինչ վերաբերում է Ոոբերտ Քոչարյանի հայտարարությանը, ապա Արման Սելիքյանն ասում է, որ իր համար ընդունելի կլիներ, եթե այդորինակ հայտարարություն աներ վարչապետ Սերժ Սարգսյանը: Ոոբերտ Քոչարյանը հեռացող նախագահ է, նշում է Արման Սելիքյանն ու ասում, որ եթե այդ խնդիրները նա համարում եր իսկապես անհրաժեշտ, ինչպես հայտարարել է, ապա թող աներ անցյալ տասը տարիների ընթացքում, ոչ թե այդ մասին խոսեր իր հեռանալուց տասը օր առաջ: Արման Սելիքյանի խոսքով, եթե Սերժ Սարգսյանը Ոոբերտ Քոչարյանի իշխանության ժառանգորդն է, ապա ևս պետք է աներ այդպիսի հայտարարություն, մինչեւ Սերժ Սարգսյանը, ըստ Արման Սելիքյանի, հիմա անում է հակառակը, ասելով, թե ինքն առաջիկայում չի անդրադառնալու Ղարաբաղի ճանաչման խնդրին:

ՎԱՆԱՏՈՒՐՈՒՄ ՑՈՒՅՑԸ ՃԱՐՈՒՆԱԿՎՈՒՄ Է

«Ա1+», 04.04.08: Կոտայքի մարզի Հրազդան քաղաքի Վանատուր թաղամասում այսօր շարունակվում էր ի պաշտպանություն Աժ պատգամավոր Սասուն Միքայելյանի բողոքի ակցիան: Նրանք իշխանություններից պահանջում էին ազատ արձակել մարտի 12-ին ձերբակալված Սասուն Միքայելյանին, իսկ վերջինից պահանջում էին դադարեցնել հացադրությունը: Ի դեպ, այսօր ոստիկանների կողմից որեւէ խոչընդոտ չի եղել: Հիշեցնենք, որ ի պաշտպանություն Աժ պատգամավոր Սասուն Միքայելյանի՝ արդեն 10 օր է հացադրությունը հայտարարել ազատամարտիկ Արշավիր Բողյիսյանը: Վերջինիս վիճակը կայուն է. Նրան այսօր չեն այցելել բժիշկներ:

Հայաստանը սդուղված իրավիճակից դուրս բերելու համար Ազոյի խումբը ներկայացրել է 6 կետից բաղկացած առաջարկ

Այցով Հայաստանում գտնվող Ազոյի խումբը ներկայացրել է 6 կետից բաղկացած առաջարկ, որը նպատակաւորված է երկիրը ընտրություններից եւ մարտի 1-ի իրադարձություններից հետո ստեղծված վիճակից դուրս բերելուն եւ ժողովրդավարական ուղուն վերադարձնելուն: Այս մասին, ըստ «Նոյյան տապանի», մարտի 31-ի ասուլիսում հայտարարեց ԵԽ Նախարարների կոմիտեի մոնիթորինգի՝ Ազոյի խմբի ղեկավար, դեսպան Պեր Սյոգրենը:

Նա հայտնեց, որ Ազոյի խումբը կողմ է երկոխոսությանը երկիր բոլոր քաղաքական ուժերի միջև: Պ.Սյոգրենը կարևորեց հնարավորինս շուտ եւ առանց նախապայմանների երկխոսություն սկսելու անհրաժեշտությունը: Ըստ Նրա՝ կառուցողական երկխոսությունը իրավիճակը շտկելու ամենաարդյունավետ միջոցն է:

Խմբի ղեկավարը հայտարարեց, որ իրենք միանում են միջազգային տարբեր կազմակերպությունների կոչերին՝ ազատ արձակել բոլոր նրանց, ովքեր ձերբակալվել են քաղաքական գործունեության համար: Մոնիտորինգի խումբն առաջարկում է պարբերաբար իրեն տեղեկացնել 102 կալանավորվածների ազատ արձակման եւ դատավարությունների ընթացքի մասին:

Պ.Սյոգրենը հայտնեց, որ նախորդ օրը պատվիրակությունն այցելել էր «Կենտրոն» քրեակատարողական հիմնարկ եւ տեղեկացել, որ այստեղ պահիող կալանավորները, որոնց մի մասը ձերբակալված է ղեռեւս մարտի սկզբից, մեկուսացված են իրենց հարազատներից: Խմբի ներկայացրած առաջարկի առաջին կետը վերաբերում է ձերբակալվածներին ընտանիքների հետ շփման հնարավորություն ընձեռելուն:

Ազոյի խումբը գտնում է, որ մարտի 1-ին տեղի ունեցած

իրադարձությունների ըննությունը պետք է անցկացվի Հայաստանի պետության կողմից: Այս պետք է լինի անկախ, անկողմնակալ եւ վայելի հանրության լիակատար վստահությունը: Ըննությանը մասնակցելու համար կարող են ներգրավվել նաեւ միջազգային փորձագետներ:

Պ.Սյոգրենը ափսոսանը հայտնեց, որ վերջերս «Ժողովակեր, հանրահավաքներ, երթեր եւ ցուցեր անցկացնելու մասին օրենքում խորհրդարանի ընդունած փոփոխությունները կատարվել են առանց ԵԽ-ի հետ խորհրդակցելու: Ըստ Նրա՝ ներկայում Վենետիկի հանձնաժողովը հրատապ կարգով իրականացրել է օրենքի փորձաքննությունը, եւ մի շաբթ ըննադատական եզրակացությունների հանգել: Եզրակացություններն ուղարկվել են ՀՀ կառավարություն, որը դրանք կփոխանցի խորհրդարանին: «Հավաքների ազատությունը իրավունք է, որն ամրագրված է Եվրոպական կոնվենցիայում, եւ սակարկության առակա չի կարող լինել», - նշեց Ազոյի խմբի ղեկավարը:

Ազոյի խմբի առաջարկները ընսարկվել են իշխանությունների եւ ընդդիմության հետ: Պատվիրակությունը հանդիպել է առաջին նախագահ Լեռն Տեր-Պետրոսյանի, արդարադատության նախարարի, գլխավոր դատախազի հետ, եւ պատրաստվում է հանդիպել վարչապետ Սերժ Սարգսյանի հետ:

Ըստ ղեսպան Սյոգրենի՝ այս անգամ մոնիտորինգի խմբում ներգրավված են ԵԽ 9-ը պետությունների ղեսպաններ: «Սա ամենամեծ խումբն է, որ այցելում է Հայաստան՝ 2001թ.-ին Ազոյի խմբի ստեղծումից ի վեր, եւ սա վկայում է, թե ԵԽ-ն եւ մեր կառավարությունները որքան հետաքրքրված են Հայաստանում կատարվող զարգացումներով», - նշեց նա:

Լվովում պղծել են հայկական եկեղեցին

Ուկրաինայից ստացված հաղորդագրության համաձայն, բարբարուները վնասել են Լվովի հայկական եկեղեցու ճակատը եւ ավերել են խաչը: Ինչպես «Արեւմտյան տեղեկատվական գործակալությանը» փոխանցել է եկեղեցու սպասավոր հայր Թադեոսը, ղեպը տեղի է ունեցել մարտի 29-ից 30-ը ընկած ժամանակահատվածում:

Լվովի քաղաքային խորհրդի պատգամավոր Վարդգես Արզումանյանը եկեղեցու շենքի ճակատը եւ խաչը վերականգնելու խնդրանքով դիմել է Լվովի պատմական ժառանգության պահպանման վարչությանը:

Հայր Թադեոսի փոխանցմամբ՝ քաղաքի պաշտոնական ասել են, թե պատրաստ են աջակցել վերանորոգման հարցում՝ պայմանով, որ ծախսը հոգա տեղի հայ համայնքը:

Վարդգես Արզումանյանն ասել է, թե հայ համայնքը իշխանություններին բազմիցս հորդորել է լրացրցիք հսկողություն սահմանել Լվովի այն թաղամասում, որտեղ գտնվում է հայկական եկեղեցին:

«Այդ թաղամասում շատ հաճախ են հավաքվում քրեական հակումներով եւ անվայելուց վարցով անձինք: Մենք չենք կարծում, թե բարբարոսության թիրախը հենց հայկական եկեղեցին էր. Եթե այդտեղ ուղղափառ եկեղեցի լիներ, այս նույնպես կպղծվեր», - ասել է Լվովի քաղաքային խորհրդի պատգամավոր Վարդգես Արզումանյանը եւ հավելել. - «Հուսով եմ, որ ոստիկանապետը ուշադրություն կդարձնի քաղաքի պատմական հուշարձանների պաշտպանությանը: Հայր է, որ այստեղ միշտ կայանվեն ոստիկանների մերենաները՝ դրանք կվանեն վանդալներին»:

Գագիկ Զհանգիրյանը հերքում է իշխանությունների հետ համաձայնության գալու մեղադրանքը

«ԱՉԱՏՈՒԹՅՈՒՆ», Ռ/Կ. 03.04.08: Հայաստանի գլխավոր դատախազի նախկին տեղակալ Գագիկ Զհանգիրյանը, որը մեղադրվում է ապօրինի գենք պահելու եւ իշխանության ներկայացուցչի նկատմամբ բռնություն կիրառելու մեջ, այսօր հերքել է մամուլում իրապարակված տեղեկությունները, թե մեկուսարանում նա համաձայնության է եկել իշխանությունների հետ եւ ստորագրել իրենից պահանջվող ցուցմունքները:

«Դրապարակ» թերթը պնդել է,

թե Զհանգիրյանը համաձայնության է եկել իշխանությունների հետ՝ իր հարազատների հետ տեսակցությունների եւ հեռախոսային խոսակցությունների արգելքը հանելու դիմաց:

Ինչպես «Ազատություն» ռադիոկայամին հայտնեց Նրա շահերի պաշտպան Լուսինե Սահակյանը, Գագիկ Զհանգիրյանը հանդես է եկել հայտարարությամբ, որում ասված է. - «Որեւէ համաձայնության որեւէ մեկի հետ չեմ եկել եւ չեմ պատրաստվում գալ: Տեսակցությունների եւ հեռախոսային խոսակցությունների արգելքը հանվել է ոչ միայն իմ, այլև «Կենտրոն» քրեակատարողական հիմնարկում պահվող բոլոր քաղաքանարկային մասով, այս էլ Ազոյի խմբի պահանջներից հետո: Ես մնում եմ իմ արտահայտած տեսակետներին հավատարիմ եւ չեմ հրաժարվի ոչ մի բարից ու ստորակետից: Հակառակ դեպքում ես կդադարեմ Զհանգիրյան լինելուց»:

Լուսինե Սահակյանը նաեւ պնդել է, որ Զհանգիրյանը անմեղ է: «Այդ կապակցությամբ մենք պատրաստվում ենք հանդես գալ հայտարարությամբ», - ասել է փաստաբանը:

Հովհիկ Արսենյան.

«Սուրեն Սուրենյանցը մրահոգիչ վիճակում է, բայց չի դադարեցնում հացադրուր»

«Հանրապետություն» կուսակցության քաղաքորհրդի անդամ Սուրեն Սուրենյանցը, որը մարտի 24-ից հացադրուր է հայտարարել «Նուբարաշեն» քրեակատարողական հիմնարկում, մտահոգիչ վիճակում է, սակայն չի պատրաստվում դադարեցնել հացադրուր: Այդ մասին երեկ «Ազատություն» ռադիոկայամին հայտնեց Նրա շահերի պաշտպան Հովհիկ Արսենյանը:

Նրա վկայությամբ՝ Սուրենյանցը «շարունակելու է հացադրուր այնքան ժամանակ, մինչեւ իր նկատմամբ քրեական հետապնդումը դադարեցվի եւ իրեն ազատ արձակեն»:

Պատասխանելով Սուրենյանցի առողջական վիճակի մասին հարցին, փաստաբանն ասել է. - «Տեսողության հիվանդություն ուներ, եւ ներկա պահին աչքերը ամբողջությամբ արյունակալված են, երիկամների ցավեր ունի»:

Սուրեն Սուրենյանցը մեղադրվում է զանգվածային անկարգությունների, օրենքով սահմանված կարգի խախտմամբ հասարակական միջոցառում կազմակերպելու եւ պետական իշխանությունը յուրացնելու մեջ:

Ստեփան Ղեմիրճյան.

«Մարտի 1-ի իրադարձությունների պատճառը ընտրությունների ժամանակ իրականացված բռնություններն են»

«ԱՉԱՏՈՒԹՅՈՒՆ», Ռ/Կ. 04.04.08: Հայաստանի ժողովրդական կուսակցության (ՃԾԿ) նախագահ Ստեփան Ղեմիրճյանի համար «ակնհայտ» է, որ մարտի 1-ի եւ լուս 2-ի գիշերվա իրադարձությունների պատճառը փետրվարի 19-ի նախագահական ընտրությունների ժամանակ իրականացված «բռնություններն ու կեղծիքներն» են:

Լրագրողների հետ հանդիպմանը ուրբաթ օրը Ղեմիրճյանն ասաց նաեւ, որ այդ իրադարձությունները հետեւանք են խաղաղ ցուցարարների դեմ «իշխանության կողմից ուժի չարդարացված կիրառման». - «Խաղաղ հանրահավաք էր տեղի ունենում, եւ մենք ել կոչ ենք անում հանդարտության... Եվ այդտեղ էլ պետք չէր ուժի գործադրել: Դրանից հետո մարդիկ դիմեցին ինքնապաշտպանության: Ինքան կարելի է ժողովրդի հետ խոսել ուժի լեզվով: Նոյնը տեղի ունեցավ 2004 թվականի ապրիլի 12-ին»:

Անդրադառնալով իշխանության եւ ընդդիմության միջև երկխոսության թեմային՝ ՃԾԿ-ի առաջնորդը, մասնավորապես, ասաց, որ առաջնային խնդիրը «քաղաքական հետապնդումները դադարեցնելն է ու քաղաքական գործունեության համար ձերբակալվածներին ազատ արձակելն է»:

Ստեփան Ղեմիրճյանը հերքեց շրջանառվող լուրերը, թե ընդդիմությունը նոր հանրահավաքներ է ծրագրում՝ նոր բախումներ հրահելու նպատակով. - «Բախում չի լինի, եթե իշխանությունների զնան բախումների. Եւս մեկ անգամ նշեմ՝ ընդդիմության բոլոր հավաքները կրել են խաղաղ բնույթը»:

«Անցած նախագահական ընտրությունների արդյունքում առաջացած ճգնաժամը պետք է հանգուցալուծվի ընտրությունների միջոցով», - հայտարարեց նա: - «Այսօր նաեւ առաջարկեր, պահանջներ են ինչում անցկացնել արտահերթ խորհրդարանական ընտրություններ... Մենք ենք գտնում, որ այդ պահանջը շատ տրամաբանական է»:

«Իշխանությունները պետք է գիտակցեն, որ ուսումնական մեթոդներով հաղթահարել այս ճգնաժամը անհնար է... Եվ որեւէ բան ավարտված չէ. մարդիկ վիրավորված են, մարդիկ վրդովված են, եւ այս արտաքուստ հանդարտությունը որեւէ բան չի նշանակում», - ասուլիսում հայտարարեց ՃԾԿ-ի առաջնորդը:

Ոոբերտ Չոչարյան.

«Արդահերթ խորհրդարանական ընդունությունների միջոցով երկխոսության հասնելը ամենաաբսուրդ միտքն է»

«ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ», Ռ/Կ. 04.04.08: Յայաստանի նախագահ Ոոբերտ Չոչարյանն այսօր կարծիք է հայտնել, թե արտահերթ խորհրդարանական ընտրությունների միջոցով երկխոսության հասնելը «ամենաաբսուրդ միտքն է»:

«Եմ կարծում, որ Յայաստանում որեւէ խորհրդարանական ընտրություն կարող է բերել ներքաղաքական իրավիճակի մեղմացման, ճիշտ հակառակը», - ասել է նախագահը:

Խոսելով մարտի 1-ի դեպքերի մասին, Ոոբերտ Չոչարյանը նշել է. - «Արդեն ակնհայտ է, որ անկարգությունները կազմակերպված բնույթ էին կրում: Այս մարդիկ, ովքեր այսօր փորձում են շահարկել քաղաքական բանտարկյալների թեման, խորը հիասթափություն են ապրելու դատական նիստերի ժամանակ, երբ ծանոթանան այն փաստացի նյութերի հետ, որոնք այսօր քննչական խումբը կուտակում է, որովհետեւ տեսնելու են, թե ում են պաշտպանել»:

Ոոբերտ Չոչարյանը նաեւ կարծիք է հայտնել. - «Ճիշտ կլինի, եթե մեր օրենսդրությունը համարի քրեորեն պատճեի արարք հայ ժողովրդի տարբեր հատվածների մեջ սեա խրելու կամ ատելություն սերմանելու գործունեությունը»:

Պատասխանելով այն հարցին, թե ինչո՞ւ պաշտոնից ազատվեց պաշտպանության նախարարի նախկին տեղակալ Մանվել Գրիգորյանը, Ոոբերտ Չոչարյանը հայտնել է. - «Դամանագի մեջ չկա, թե ինչո՞ւ է պաշտպան, բայց նաեւ կա Մանվել Գրիգորյանի դիմումը»:

Անդրադառնալով Դարբադի կարգավորման հարցին, նախագահն ասել է. - «Ադրբեջանական կողմի վերջին քայլերը ուղղակի պարտադրում են հայկական կողմին ավելի վճռական քայլերի դիմել, իսկ այդ քայլերը պետք է որոշեն հաջորդ նախագահը եւ հաջորդ կառավարությունը»:

սկիզբ՝ Էջ 1

16-Ը ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒՄ ԵՆ, 14-Ը ՀՐԱԺԱՐՎԵԼ

ՀՀ ԱՆ «Նուբարաշեն» քրեակատարողական հիմնարկում

1. Սուրենյանց Սուրեն - 24.03.2008թ.-ից:
2. Ալվայան Մարգարետունի - 01.04.2008թ.-ից:
3. Առաջեյան Վլադիմիր - 01.04.2008թ.-ից:
4. Յովհաննիսյան Սայաթ - 01.04.2008թ.-ից:
5. Մակեյան Պետրոս - 01.04.2008թ.-ից:
6. Ներսիսյան Ավետիք - 02.04.2008թ.-ից:
7. Յարությունյան Սամվել - 02.04.2008թ.-ից:
8. Գասպարյան Խաչիկ - 02.04.2008թ.-ից:
9. Պետրոսյան Ռազա - 02.04.2008թ.-ից:

ԻՐԱՎԻՃԱԿԸ ՓՈԽԵԼՈՒ ԴԵՂԱՏՈՄՄԱՆ ՍԵՐԺ ՍԱՐԳՍՅԱՆԻՆ

Սերժ Սարգսյանը առաջին հերթին պետք է ձերբագատվի օլիգարխներից. սա է »ժողովրդական կուսակցության« ղեկավար Տիգրան Կարապետյանի՝ Յայաստանում ստեղծված իրավիճակը փոխելու դեղատոմմը.

Իսկ Սերժ Սարգսյանը կարո՞ղ է ձերբագատվել օլիգարխներից, եթե նրանց օգնությամբ է դարձել նախագահ՝ հարցին՝ այսօր պարոն Կարապետյանը պատասխանեց.»Ոչ թե ձերբագատվի, այլ ասի հերից եղավ, բոլ եղավ: Նա կարող է այդպես ասել եւ պետք է ասի, որ հերից է, ինչ հարկեր չմուծեցին եւ արտոնյալ եղան, պետք է այժմ արդեն սկսել օրինական դաշտում աշխատել: Բոլոր պետությունները հասել են այդ սահմանին, եթե ասվել է հերից ու բոլ է: Օլիգարխները այսքան փող են կուտակել, որ ժամանակն է արդեն իրենց փողը ներդնեն այս կամ այն տեղերում, ոչ թե ժողովրդի փողը»: Որքան էլ օլիգարխներից ազատվելն այսօր Տիգրան Կարապետիչը համարում է կարեւոր քայլ, սակայն գտնում է, որ Սերժ Սարգսյանը պետք է կատարի հստակ, ոչ թե կիսատ քայլեր, հակառակ դեպքում, մարդկանց մեկուսացնելով՝ միեւնոյն է, ինդիրները չեն լուծվի:

»Ժողովուրդն այսօր ակնկալում է կտրուկ քայլեր: Պետք է լինի երկխոսություն ընդդիմության հետ«, - ասաց Տիգրան Կարապետիչը: Նա ենթադրում է, որ ընդդիմությունը երկխոսության կհամաձայնվի, եթե առաջին հերթին իշխանություններն ազատ արձակեն ձերբակալվածներին: Ձերքակալվածների ազատ արձակումից հետո, ըստ նրա, ընդդիմությունը պետք է պահանջի ցրել խորհրդարանը եւ նոր ընտրություններն անցկացնել: Թերեւս սա այն հարցն է, որին Կարապետիչը հավանություն է տալիս: »Դա կլինի բարոյական քայլ, որովհետեւ ներկայիս խորհրդարանը ձեւավորվել է անբարոյական ձեւով«, - ասաց Նա: Նրա կարծիքով այսօր Սերժ Սարգսյանի համար անխուսափելի քայլ է նաեւ կառավարության կազմի՝ 80 տոկոսի փոփոխությունը: Նա այսօր հրաժարվեց ասել, թե կոնկրետ կառավարության որ անդամներին պետք է փոխի Սերժ Սարգսյանը, սակայն հուշեց. »Պետք է ազատվել նեգատիվ ընկալում ունեցող անձանցից: Օրինակ՝ կարող եմ ասել, որ ժողովուրդը դժգոհ է տարածքներից/ Տարածքային կառավարման նախարարություն-խմբ«: Տիգրան Կարապետիչը Սերժ Սարգսյանին նաեւ հուշեց, որ փոփոխությունների համար շատ քիչ ժամանակ ունի:

10. Բաղդասարյան Տիգրան - 02.04.2008թ.-ից:

11. Բարեղամյան Արամ - 02.04.2008թ.-ից:

ՀՀ ԱՆ Վարդաշենե քրեակատարողական հիմնարկում:

1. Ալվայան Սմբատ - 02.04.2008թ.-ից:

2. Մալխասյան Խասիակ - 02.04.2008թ.-ից:

3. Շահնազարյան Արթուր - 02.04.2008թ.-ից:

4. Չաքարյան Աշոտ - 03.04.2008թ.-ից:

ՀՀ ԱՆ «Երեւան-Կենտրոն» քրեակատարողական հիմնարկում

1. Միքայելյան Սասում - 02.04.2008թ.-ից:

Ծովապում են ամուսնականի

Այս տարվա մարտի 15-ի դրությամբ ընդհանուր առմամբ 300 հազարական դրամ են ստացել թվով 1086 ամուսնացող ընտանիքներ: Այս մասին Karabakh-Open.com-ին տեղեկացրել են ԼՂՀ սոցապահովության նախարարությունը: Ցունվարի 1-ից մինչեւ այսօր ընկած ժամանակահատվածում միայն Ստեփանակերտի քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման բաժնում գրանցվել է 731 ամուսնություն: Եթե նման տեսակով շարունակվի ամուսնությունների գրանցումը, ապա այս կանցելի պետքութեով նախատեսված 1500-ը:

Դիշեցնեաք, որ այս տարվա բյուջեով նոր ամուսնացող զույգերին 300 հազարական դրամի տրամադրման համար հատկացվել է 450 մին դրամ, ինչը կրավականացնի 1500 ընտանիքի: Իսկ թե ի՞նչ կարվի այս դեպքում, եթե այս տարվա գրանցվող ընտանիքներն ավելանան 1500-ից՝ հայտնի չեն: Եթեի դրանով է պայմանավորված որոշ զույգերի՝ ամուսնությունը որքան ինարավոր է շուրջ գրանցելու ցանկությունը: Կա նաեւ մեկ այլ փաստ եւս. մարդկանց շրջանում լուրեր են պտտվում, որ 300 հազարական դրամը տրամադրվելու է միայն այս տարի: Սա նույնպես ազդում է զույգերի շտապողականության վրա:

48,1 տոկոսը կազմել է արական ել 51,9 տոկոսը՝ իգական սեռի ներկայացուցիչներ

2008 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ԼՂՀ բնակչության թվաքանակը կազմել է 138834 մարդ, որից քաղաքաբնակ բնակչությունը՝ 71652 մարդ կամ 51,6%-ը: Բնակչության թվաքանակը 01.01.2007 թ. համեմատ աճել է 1087 մարդով կամ 0.8%-ով, ընդ որում, քաղաքաբնակ բնակչությունը՝ 854 մարդով կամ 1,2 տոկոսով. այս մասին տեղեկացվում է ԼՂՀ ազգային վիճակագրական ծառայության պաշտոնական հաղորդագրության մեջ:

2008 թ. տարեսկզբին հանրապետության բնակչության 48,1 տոկոսը կազմել է արական – 51,9 տոկոսը՝ իգական սեռի բնակչությունը:

Հանրապետության բնակչության 36,7%-ը կենտրոնացված է մայրաքաղաքում, 16,7%-ը՝ Մարտունու, 13,7%-ը՝ Մարտունակերտի, 12,5%-ը՝ Ասկերանի, 8,9%-ը՝ Ջաղովի, 6,2 տոկոսը Քաշաթաղի, 3,3%-ը՝ Շուշիի – 2%-ը՝ Շահումյանի շրջաններում:

2008 թ. տարեսկզբին հանրապետության բնակչության ընդհանուր թվաքանակի 24,5%-ը կազմել է 0-15 տարեկան, 64,5%-ը աշխատունակ տարիքի – 11%-ը՝ աշխատունակ տարիքից բարձր տարիքի բնակչությունը: Այլ կերպ՝ 2008 թ. տարեսկզբին հանրապետության յուրաքանչյուր 1000 աշխատունակ տարիքի բնակչության բաժին է ընկել 550 երեխա – կենսաթոշակային տարիքի բնակիչ:

2007 թ. հանրապետությունում ծնվել է 2145 երեխա, որը 2006 թ. համեմատ ավելացել է 2,0%-ով: 2007 թ. մահացածների թիվը կազմել է 1227 մարդ, որը 2006 թ. համեմատ նվազել է 0,6%-ով: Մինչ-1 տարեկան մահացած երեխաների թիվը կազմել է 19, որից 5-ը աղջիկներ են: 2007 թ. գրանցվել է 1 մայրական մահացության դեպք: Մինչ-5 տարեկան մահացած երեխաների թիվը կազմել է 25, որից 10-ը աղջիկներ են՝ նախորդ տարվա համապատասխանաբար՝ 35 – 9 երեխայի դիմաց:

2007 թ. ԼՂՀ-ում բնակչության բնական աճը կազմել է 918 մարդ – 2006 թ. համեմատ աճել 51 մարդով կամ 5,9%-ով:

2007 թ. գրանցված ամուսնությունների թիվը կազմել է 519՝ 2006 թ. 827-ի դիմաց, ամուսնալուծությունների թիվը կազմել է 123՝ նոյնքան, որքան նախորդ տարում եր:

2007 թ. ԼՂՀ-ում պաշտոնապես հաշվառված եկողների

թվաքանակը (առանց ներքին միգրացիայի) կազմել է 831 մարդ, իսկ մեկնարկությունը՝ 1026 մարդ:

Հայաստանի բուհերում Ղարաբաղի համար պետպատվերով կիատկացվի 60 տեղ

Ղարաբաղի կառավարությունը հավանություն է տվել Հայաստանի բուհերում Ղարաբաղի համար պետպատվերով սահմանված տեղերի ցանկը: Երկու հանրապետությունների կրթության նախարարությունների պայմանագրվածության համաձայն, պետպատվերով տեղերի ցանկը 60 է: Ինչպես նշել է ԼՂՀ կրթության եւ գիտության նախարար Վլադիկ Խաչատրյանը, ցուցակը կազմված է պետական գերատեսչությունների հայտերին համապատասխան: Մասնավորապես, առողջապահության նախարարությունը հայտ է ներկայացրել 10 տեղի համար: Այդ մասնագիտությունների ուսուցումը լրիվությամբ կամ մասնակի կվճարի պետությունը:

Կառավարությունը ցննարկեց Արցախի պետհամալսարանում պետպատվերով եւ վճարովի տեղերի մասնագիտությունների ցանկը: Կարչապետ Արա Ղարությունյանի խոսքերով, անհրաժեշտ է որոշ հարցեր ծանութեան համաձայն, Արցախի պետհամալսարանում պետպատվերով նախատեսված է 250 տեղ, վճարովի ստացիոնարի համար՝ 525, իսկ հեռակայի՝ 275 տեղ:

Այցելել է

«Եվրատեսիլ» երգի մրցույթին նախորդող, այսպես կոչված, այցելությունների փուլը, եթե երգիներոր շրջում են մրցույթին մասնակից երկրներով, արդեն սկսվել է: ՀՀ-ն «Եվրատեսիլ-2008»-ում ներկայացնող Սիրուշոն նախօրեին վերադարձել է Վրաստանից: «Քեէ, քելե» երգը ներկայացնելոց բացի, երգչուիկն հանդիպել է այստեղի հայ համայնքի հետ: «Հ1»-ի արտաքին կապերի դեկավար Դիանա Մնացականյանը հավաստիացրել է, որ երգչուիկն Վրաստան չերմ ընդունելության ե արժանացել: Այս, թե Վրաստանից բացի էլ որ երկրում կինի Սիրուշոն, դեռևս պարզ չէ: Թեեւ հայկական կողմը հրավերներ ուղարկել է «Եվրատեսիլ-2008»-ին մասնակցող բոլոր երկրներին, բայց դեռևս որեւէ երկրից երգիչ չի եկել ՀՀ: Ինչպես տեղեկացրել է Դ. Մնացականյանը, դրա պատճառն այն է, որ մասնակիցների գրաֆիկը բավականին սեղմ է: Մայիսի 20-ին կայանալիք կիսաեզրափակիչ փուլին ՀՀ-ի հետ մրցելու ե նաեւ Ադրբեյջանը: «Եվրատեսիլ» կայթեցում անցկացված քեարկության արդյունքում Սիրուշոն լավագույն հնգակում է՝ 20% ծանություն: Վրաստանի ներկայացնուցիչն ունի 24%, իսկ Ադրբեյջանը՝ 16%: Ադրբեյջանի հարցումը «Day.Az» կայցում կոնկրետ ՀՀ-ի հետ է կապված՝ «Արյո՞ք առաջ կանցնի Ադրբեյջանը ՀՀ ներկայացնուցիչը»: «Այո» ե ըվեարկել 57,4%-ը, «Ոչ»՝ 32,7, իսկ «Սիեւնույն ե»՝ 10%-ը:

Գյումրիում պայթյունի հետեւակը գրիվել է երկու մարդ

Գյումրիի Կ. Ղեմիրճյան փողոցի թիվ 51 տանը մարտի 29-ին հայտնաբերվել են ամուսիններ՝ 1949 թվականին ծնված Մկրտիչ եւ 1954 թվականին ծնված Ասյա Աղաբաբյանների դիակները: Այս մասին նույն օրը՝ ժամը 13:05-ի սահմաններում, ՀՀ ոստիկանության ըննչական վարչության Շիրակի մարզի ընչական բաժին ահազանգություն է ստացվել:

Ինչպես «Արմենպրես»-ին տեղեկացրել են ըննչական բաժնից, ըստ դատարժիկական նախական հետազոտման՝ ամուսինների մոտ հայտնաբերվել են պայթյունի հետեւակը առաջացած վնասվածքներ:

շար՝ էջ 8

սկիզբ՝ էջ 7

Պայթյունի մասին վկայում են գետնին եւ պատուհանին հայտնաբերված ապակե բեկորները եւ հարեւանների վկայությունը՝ ժամը 13:00-ի սահմաններում լսած պայթյունի ձայնի մասին:

Գաղի բալոնի հետեւանքով առաջացած պայթյունը հերքվում է Ծիրակի մարզի ընսչական բաժի կողմից: Դեպքի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ:

32-ԱՅՅԱ ՀԱՅԱՍՏԱՆԱԿ ՇԱՄ ՕԳՆՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԻՉ ՌԻՆԻ

Ռիչարդ Ռութեն

32 տարեկան Հարություն Թովմայանը ղարաբաղյան պատերազմի մասնակից է, եղել է Զանգելանի, Շորադիզի ազատամարտերի անմիջական մասնակիցը: Հոդացավերի ոչ լիարժեք բուժման պատճառով երկու անչափահաս երեխանների հայրն առաջին կարգի հաշմանդամ է դարձել՝ գամկելով շարժասայլակին: Հարություն Թովմայանը

շոտապ վիրահատության կարիք ունի, որի համար պահանջվում է 6 հազար ԱՄՆ դոլար գումար: Պատերազմի մասնակիցը բարեգործ մարդկանց աջակցությունն է հայցում:

Հեռ. +037493030014, +037410489224

Արժութային հաշիվը (Հայաստանից)

Տարադրամի տեսակը. AMD

Բանկային տվյալներ. ԿՏԲ բանկ 35 բաժանմունք Շենգավիթ, Երեւան հ. 160690003316, Թովմայան Հարություն

Արժութային հաշիվը (բոլոր երկրներից բացի Ռուսաստանից)

Տարադրամի տեսակը՝ USD

56 INTERMEDIARY: AMERICAN EXPRESS BANK LTD, NEW YORK

SWIFT CODE: AEIBUS33

New York Agency, P. O. Box 740, New York, NY 10008

57 BENEFICIARYs BANK: 740357

~VTB BANK (ARMENIA) CJSC, YEREVAN, ARMENIA, BRANCH 35

SWIFT: ARMJAM22

59 BENEFICIARY: TOVMASYAN HARUTYUN:

Երեւան-Ստամբուլ չվերթի տոմսն էժանացել է

Ապրիլի 1-ից «Արմավիճա» ընկերությունը Երեւան-Ստամբուլ-Երեւան չվերթի տոմսի արժեքը նվազեցրել է մոտ 50%-ով. Ներկայիս 450 ԱՄՆ դոլարի փոխարեն այն կկազմի 200 դոլար, «Նոյյան տապան»-ին հայտնեց ընկերության մամուլի քարտուղար Նանա Ավետիսովան:

«Արմավիճա» Երեւան-Ստամբուլ ուղղությամբ իրականացնում է շաբաթական երկու չվերթ:

Ապրիլի 1-ից «Արմավիճա» իրականացրեց դեպի Աստրախան իր առաջին կանոնավոր չվերթը: Նշվեց, որ առաջիկայում ընկերությունը նախատեսում է չվերթներ իրականացնել նաև Մարսել, Դյուսելդորֆ (Գերմանիա) եւ Ռիգա:

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ս.թ. մարտի 28-ին Երեկոյան ժ.20:30-ին Կիպրոսում գործող ՀՅԴ, Սոցիալ-դեմոկրատ հնչայան կուսակցության և ՌԱԿ միավորների համատեղ կազմակերպությամբ Նիկոսիայի «Ութումյան» սրահում կայացել է Արցախյան ազատագրական պայքարի 20-ամյակին նվիրված

հրեաց առանձնահատուկ նաև ազատագրությունն են ունեցել կիպրացի բարձրաստիճան զինվորականության և տեղում հավատարմագրված օտարերկրյա ռազմադիվանագիտական կորպուսի ներկայացուցիչները՝ հանձին Կիպրոսի ՊՆ պաշտպանական քաղաքականության դիրեկտորիատի պետ, ՌՕՌ փոխգննդապետ Ֆիլոկիպրոս Յաննակիսի, Ազգային Գվարդիայի Գլխավոր Շտաբի արտաքին հարաբերությունների պատասխանատու, փոխգնդապետ Անդրեաս Խրիստոֆորոսի, Ռուսաստանի Դաշնության ռազմական կցորդներ ՌՇՈՒ կապիտան Դմիտրի Դանիլովիչի և փոխգնդապետ Դմիտրի Լարիոնովի:

Բացման հանդիսավոր խոսքից հետո ներկաները 1 րոպե լռությամբ հոտնկայս հարգել են Սումգայիթի, Բաքվի և

Կիրովաբադի կոտորածների հայ նահատակների հիշատակը, ցուցադրվել են համապատասխան տեսաերիզներ:

Օրվա խորհրդի վերաբերյալ կարծ բանախոսությամբ հանդես է եկել ՀՀ ռազմական կցորդը, ինչից հետո կայացած իրապարակային հարցազրույցի ընթացքում պատասխաններ են տրվել ներկաներին հուզող հարցերին: Հանդիսությունն ավարտվել է կիպրահայ հոգևոր առաջնորդ Տ. Վարուժան արքեահիսկոպոս Հերկելյանի «Պահպանիչով»:

Միջոցառման ընթացքում, մանավանդ, ներկա օտար բարձրաստիճան զինվորականությանը փոխանցվել են նյութեր ՀՇ և ԼՂ հիմնախնդրի պատմության մասին, հայության մասին գրականություն (հունարեն, ռուսերեն և անգլերեն): Վերջիններս միջոցառումից հետո հոգևոր առաջնորդի կողմից ընդունվել և մասնակցել են կարձատու հյուրախրության:

Ընդհանուր առմանք, միջոցառումն անցել է հաջողությամբ և տարեղարձին համահունչ մակարդակով:

Աստված և մեր բանակը պահապան հայ ազգին ու Հայաստանի Հանրապետությանը:

Հունաստանում և Կիպրոսում ՀՀ ռազմական նցորդ Փոխգնդապետ Սամվել Ռամայան

ԷԴ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆՈՒՄ ԿԱՏԱՐՎԱԾ ԱՐՆԱՎԱՑՎԱՆԻ ԸՆԹԱՑՔԻ ՄԱՍԻՆ

Հանրապետությունում 2008թ. մարտի 31-ի դրությամբ, օպերատիվ տվյալներով, կատարվել է 1131.3հա գարնանացան, որը կազմել է 2007թ-ի գարնանացանի 33.6 տոկոսը:

Ըստ շրջանների կատարվել է՝ Ասկերանի շրջանում 237.1հա, որը կազմել է նախորդ տարվա կատարված գարնանացանի 27.4 տոկոսը, Յաղորդի շրջանում՝ համապատասխանաբար 215.0հա եւ 52.5տոկոս, Մարտունի շրջանում՝ 230.0հա եւ 28.6տոկոս, Մարտունու շրջանում՝ 185.2հա եւ 36.7 տոկոս, Շահումյանի շրջանում՝ 3.0 հա եւ 3.2 տոկոս, Շուշիի շրջանում՝ 16.0հա եւ 14.4 տոկոս, Քաշաբաղի շրջանում՝ 245.0հա եւ 42.2 տոկոս:

Կատարված գարնանացանի 54.3 տոկոսը, կամ 614.2հա, կազմել է կարտոֆիլի, 26.7 տոկոսը կամ 302.3հա, հացահատիկային եւ հատիկալընթեղնային մշակաբույսերի 18.9 տոկոսը կամ 213.8հա բանջարեղենի ցանքատարածությունները:

ՄԵԿ ՎԱՐՈՒՄ ԱՄՆ ԴՈԼԱՐԻ ՆԿԱՄՄԱԲ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴՐԱՄԸ ԱՐԺԵԿՈՎԵԼ Է 13,9%-ՆՎ

2008թ.-ի մարտին, 2007թ.-ի դեկտեմբերի համեմատ, Հայաստանում սպառողական գների եւ ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ հայկական դրամի հաշվարկային փոխարժեքի հավելանը կազմել է, համապատասխանաբար, 4,8% եւ 1,5%:

Ինչպես տեղեկացնում է՝ Նոյյան տապանքե, վկայակոչելով ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայության տվյալներով՝ 2008թ.-ի մարտին, 2007թ.-ի մարտի համեմատ, բենգինի եւ դիգելային վառելիքի գնաճը կազմել է, համապատասխանաբար, 14,6% եւ 18,3%, իսկ 2005թ.-ի համեմատ, համապատասխանաբար, 4,7% եւ 19,7%:

2008թ.-ի մարտին, փետրվարի համեմատ, հանրապետության սպառողական շուկայում արձանագրված 1,4% գնաճն ուղեկցվել է ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ հայկական դրամի հաշվարկային փոխարժեքի 0,01% և վագումով:

Նախորդ տարվա նոյն ժամանակահատվածում սպառողական գների 2% հավելանին զուգընթաց, արձանագրվել է ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ հայկական դրամի հաշվարկային փոխարժեքի 1,6% և վագումը՝ 2008թ.-ի մարտին ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ հայկական դրամի միշին հաշվարկային փոխարժեքը կազմել է 308,68 դրամ, ինչը 13,9%-ՆՎ ցածր է նախորդ տարվա մարտի համապատասխան ցուցանիշից (358,63 դրամ):

ՄԱՐՏԻՆ ՓԵՏՐՎԱՐԻ ՀԱՄԵՄԱՏ՝ 1.4 ՏՈԿՈՍ ԳՆԱԾ

Այսօրվա նիստում ԿԲ խորհուրդը բարձրացրեց վերաֆինանսավորման տոկոսադրույթը 0.25 տոկոսային կետով՝ սահմանելով այն 6.50%: Այս մասին տեղեկացանը ԿԲ մամուլի ծառայությունից:

Աղբյուրի հաղորդմամբ, մարտին փետրվարի նկատ-

մամբ արձանագրվել է 1.4% գնաճ, որի պարագայում 12-ամյա գնաճը կազմել է 9.6%՝ շուրջ 3 տոկոսային կետով բարձր լինելով նախորդ տարվա վերջում արձանագրված մակարդակից:

ԿԲ խորհուրդը հաստատեց, որ համաշխարհային շուկայում ձեւավորված բարձր գնաճային միջավայրն առաջին եռամյակում շարունակել է ուժգութեանալ՝ եադես անդրադառնալով պարենային ապրանքների ներքին գների վրա: Միաժամանակ, վերոհիշյալ զարգացումների երկրորդային ազդեցությունները սկսում են դրսելով կազմությունը՝ հասգեցնելով ոչ պարենային ապրանքների գների եւ ծառայությունների սակագների բարձրացմանը:

ԿԲ-ի խորհուրդը համակարծիք է, որ առաջիկայում գնաճային ճնշումները պահպանվելու են եւ դրամավարկային պայմանների աստիճանական խստացումը նպատակ ունի մեղմելու գնաճային սպասումները եւ չեղոքացնելու նշանակագների բարձրացմանը:

ԻՍԿ ԳՆԵՐՆ ԱՃՈՒՄ ԵՆ ՈՒ ԱՃՈՒՄ

Հայաստանի սննդամթերքի շուկայում 2008 թվականի մարտին, նոյն թվականի փետրվարի համեմատ, գներն աճել են 2 տոկոսով: Այդ մասին տեղեկացնում է ԱՌԿԱ-ն, հղում անելով Հայաստանի Ազգային վիճակագրական ծառայության տվյալին: Նոյն ծառայության տվյալի համաձայն, տարվա սկզբից գները Հայաստանում աճել են 7,2 տոկոսով, իսկ 2007 թվականի մարտի համեմատ, սննդամթերքի շուկայի գնաճը կազմել է 14,6 տոկոս:

Վիճակը բարեւույթան տվյալով, առավել նշանակալի գնաճ արձանագրվել է հացի, այսուրի, կարագի եւ բուսական յուղի մասով: Այդ սննդամթերքները վերջին ամսվա ընթացքում թանկացել են 7,8 տոկոսով:

ՄԵԿ ՎԱՐՈՒՄ ՀՀ-ՆԻ ԲԵՆԳԻՆ ԹԱՆԿԱԳԵԼ Է 14,6%-ՆՎ, ԴԻՎՎԱՐԵԼԻՔ ՝ 18,3%-ՆՎ

2008թ.-ի մարտին, փետրվարի համեմատ, հանրապետությունում գրանցվել է բենգինի եւ դիգելային վառելիքի, համապատասխանաբար, 0,7% եւ 3,1% գնաճ:

Ինչպես տեղեկացնում է՝ «Նոյյան տապանը», վկայակոչելով ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայության տվյալները, 2008թ.-ի մարտին, 2007թ.-ի մարտի համեմատ, բենգինի եւ դիգելային վառելիքի գնաճը կազմել է, համապատասխանաբար, 14,6% եւ 18,3%, իսկ 2005թ.-ի համեմատ, համապատասխանաբար, 4,7% եւ 19,7%:

2008-Ի ՄԱՐԴԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍԱԿԱԳՆԵՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՃԵԼ ԵՆ 1,1%-ՆՎ

Բնակչությանը մատուցված ծառայությունների ոլորտում 2008թ.-ի մարտին, փետրվարի համեմատ, գրանցված սակագների 1,1% հավելանը հիմնականում պայմանավորվել է մշակույթի ոլորտի (1,1%), հանրային սննդի (1,1%), բուժապատճենական (2,6%), իրավական ու բանկային ծառայությունների (13,5%) սակագների հավելանով:

Ինչպես տեղեկացնում է՝ Նոյյան տապանը, վկայակոչելով ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայության տվյալները, կենցաղային բնույթի, կրթության համակարգի, հանգստի կազմակերպման, տրանսպորտի ծառայությունների սակագները նշանակագրական ծամանակահատվածում աճել են 0,1-0,6%-ՆՎ, իսկ բնակչությանը կոմունալ, կապի ծառայությունների սակագները, նախորդ ամսվա համեմատ, մնացել են անփոփոխ:

այսատանում վերջին շրջանի ներքաղաքական, հասարակական գործընթացներում հանրության բանավեճի թեմաներից մեկը դարձավ Հայ Առաքելական Եկեղեցու տեղը եւ դերը նոր ժամանակներում։ Փետրվարյան հանրահավաքների ժամանակ բազմից հիշատակվեց Հայ Առաքելական Եկեղեցու առաջնորդների դիրքորոշումը Հայաստանում տեղի ունեցող իրադարձությունների վերաբերյալ։ Իր հերթին, Մարտի 2-ին, հայտնի դեպքերի մասին Յայլուր ծրագիրը իր առաջին ռեպրոտաժը սկսեց պախառակելով «քաղաքական աղանդավորականներին», իսկ մի քանի օր անց խորհրդարանում եւ իշխանամետ մամուլում հայտնվեցին տեսակետներ այն մասին, որ իբր աղանդավորականները քվեարկել են Լեռն Տեր-Պետրոսյանի օգտին։

Ակտիվորեն մաս-
նակցելով Սերժ
Սարգսյանի նախընտ-
րական քարոզարշա-
վին, իսկ Մարտի 1-ի
դեպքերից հետո
զուսաց պաշտոնական
դիրքորոշում որդեգորե-
լով՝ Դայ Առաքելական Եկեղե-
ցին ցուցադրեց, որ փաստորեն
հայտնվել է «բարիկադների» մի-
կողմում եւ ակնկալում է համա-
պատասխան վերաբերմունք հշ-
խանություններից:

ՍՐԻ ՈՒ ԽԱՉԻ ԴԱՇԻՆՔԸ 21-ՐԴ ԴԱՐԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ

Որոնք են այն հիմնական հատկությունները, որոնք միավորում են Եկեղեցուն եւ Հայաստանում ծեւափրկված Ներկայիս համակարգին: Դրանք են՝ ստվերային տևականությունը, ամբողջատիրական հակումները, մարդու իրավունքների եւ ազատությունների սահմանափակումը եւ այլն: Միայն ծեռք-ձեռքի տալով է հնարավոր պահպանել

Նման արտոնյալ վիճակը: Եթե Ներկայիս ձեւավորված համակարգի այս հատկություններն անթաքույց են, ապա Եկեղեցու մասին նման ջննարկումները հասկանալի պատճառով հազվադեպ են լինում:

Այն, որ փորձ է արվում կառուցել ամբողջատիրական կարգեր՝ երկարացնել հատուկ դրությունն առանձին՝ մարդու իրավունքներին ու ազատություններին վերաբերող օրենքներում հակասահմանադրական փոփոխություններ կատարելու միջոցով, բոլորին է ակնհայտ, սակայն մենք չենք նկատում, որ կատարյալ ամբողջատիրական կարգեր են վաղուցվածից տիրում Հայ Եկեղեցում: Ըստ Եռլյան, Եկեղեցին Ենթարկվում է միայն մեկ մարդու: Նա կարող է միանձնյա որոշումներ կայացնել, վարել իրեն հաճ ցաւ-

զացած քաղաքականություն եւ իրակասացնել ցանկացած ոլովիքի բիզնես ծրագրերը: Նա կարող է միանձնյա կարգալույթ անել ցանկացած հոգեւորականի, եւս իր ցանկությամբ, առանց

որեւէ մարմին առջեւ հաշվետու լինելու: Այսինքն Յայ Եկեղեցու հոգեւորականը ոչ միայն իրավագործիկ է որպես Յայաստակի շարքային քաղաքացի, այլև կրկնակի իրավագործիկ է նաև որպես հոգեւորական: Չի կարող բողոքով դիմել ոչ մի ատյանի, լինի դա Եկեղեցու մեջ, թե դուրս:

Հայտնի է, որ եթե հասարակությունը մի ոլորտում ընդունելի է համարում անհանդիւրժողականությունը, ապա վաղ թե ուշ անհանդիւրժողականություն-

Նը տարածվում է նաեւ մյուս ոլրոտների վրա: Եթէ մենք համարում ենք, որ կրոնական կազմակերպությունները պետք է հալածվեն, նրանց համարում ենք աղանդներ, ապա աղանդներ կարող են համարվել քաղաքական կուսակցություններ, ՀԼՍ-ներ, հասարակական կազմակերպություններ եւ այլն, ուղղակի այդ ամենը պետք է մատուցել «ճիշտ համեմունքի» հետ:

Ի որը, Եկեղեցին այս մողելն է, որև իր մեջ իրականաց-
րել է այս ամենը, ինչի մասին չեն կարող անգամ
երազել Հայաստանի իշխանությունները։ Եկեղեցին խորը
միջնադարից սկսած չի վերափոխել իր եռվարությունը՝ համար-
վում է ազգային կառույց, որը քննադատությունից վեր է,
ունի օրենքով ամրագրված արտոնություններ։ Իրոք, կա-
տարյալ կարգավիճակ։ Մնում է այս հաջողված փորձը տա-
րածել ողջ Հայաստանով մեկ։ Արդյոք կարող է իշխանու-
թյունը լուծել այս խնդիրը՝ համարվել ազգային արժեք,
որին նույնպես բոլորը պետք է ենթարկվեն։ Պարզ է, որ
առանց Եկեղեցու օգնության դա անհնար կիրին։

Մինչ այս պահը անկախ Հայաստանի նախագահների երդման արարողությունները օծում էին կաթողիկոսները, դրանով տուրք տալով Եկեղեցու պատմական դերակատարությանը, այս անզամ այս ամենը այլ երանգ է ստանում:

Այսպիսով, Վիճակն արդեն օգված է: Եկեղեցին մոտը է գործել քաղաքականություն եւ այլեւս նահանջի տեղ չընի: Կամ ներկա իշխանությունների հետ համատեղ ունենալու Է անսահման իրավունքներ եւ լիազորություններ, կամ գլորվելու է դեպի «սովորական» եկեղեցու կարգավիճակը:

ՀԵՐՄԻՆԵ ԱԲՐԱՅԱՆ

ԵՐԲ ԴԻՄԱՑԻՆԴ ՔԱՂԱՔԱՑԻ Է, ԵՎ ՈՉ ՍՊԱՌՈՂ

Քայաստանի ներքին լարված իրադրության հաղթահարման երկու ճանապարհ կա՝ մեկը ռեպրեսիաների միջոցով, քաղաքացիների ազատությունների սահմանափակումով ցանկացած այլախոհություն, այլակարծություն դրսեւորման հնարավորությունից գրկելն է, մյուսը՝ վարվող քաղաքականության միջոցով հասարակական դժգոհությունը մեղմելը, հնարավորինս չեզոքացնելը: Այսօր Հայաստանում կարելի է շատերից լսել այդ բանաձեւը, որպես իրավիճակի հաղթահարման երկու ճանապարհ, երբ երրորդը ոչ միայն բացառվում է, ոչ միայն ավելորդ է, այլ կարծես թե ընդհանրապես չկա: Իրականում սակայն, այդ տեսակետը փոքր ինչ չափազանցված է: Ներկայիս իրավիճակից դուրս գալու ընդամենը մեկ ելք կա, քանի որ քաղաքացիական ազատությունների սահմանափակումն ամենեւին էլ ելք չէ, որին կարող է դիմել իշխանությունը: Մարդիկ մի գուցե ցույցեր չանեն, մի գուցե երթեր չանեն, մի գուցե վաղը դադարեն գրունել, եթե անզամ Ազգութուն առնի Յյուսիսային պողոտայում, մի գուցե հնարավոր լինի գտնել ինչ որ միջոց գործը Երեւանի կենտրոնում հավերժ պահելու համար, մի գուցե հնարավոր լինի փակել բոլոր այն լրատվամիջոցները, որոնք իշխանականից բացի այլ կարծիք ու տեղեկություն են տարածում: Այդ ամենը միանգամայն հնարավոր է, թեեւ շատ դժգար պատկերացնելի, եթե մարդը թիւ թե շատ աղեկված է 21-րդ դարին: Բայց ահա մարդկանց արգելել մտածել՝ ուղղակի անհնար է թե գործնականում, թե նույնիսկ տեսականորեն: Իսկ եթե մարդը մտածեց, ապա միտքը վաղ թե ուշ ինչ որ բան ծնելու է, ինչ որ մարմին է առնելու, ինչ որ ծեւ է ստանալու, հետո ծեւը դառնալու է ինչ որ բովանդակություն, իսկ բովանդակության դեմ անբովանդակ պայքարը, ինչիսին որ հանդիսանում է ռեպրեսիան, ժամանակավոր էֆեկտ գուցե եւ կտա, բայց ինքնին անարդյունավետ է ու երկարաժամկետ առումով կարող է կանգնեցնել շատ ավելի անցանկալի հեռանկարի առաջ:

Թվում է, որ այդ պարզ իրողությունը, ի տարբերություն իշխանամերձ կամ ոչ այնքան, քաղաքական գործիչների, որոնք իրավիճակի մասին իրենց գնահատականներով ու առաջարկներով առավելապես լուծում են սեփական գոյության նյութական իմաստավորման հարցը, իշխանությունը պետք է որ ավելի վաղ եւ ավելի հստակ պատկերացնի ու գիտակցի: Ասում են, որ Եքստրեմալ իրավիճակներում մարդու զգայարանները աշխատում են առավելագույն հնարավորության չափով, եւ անզամ անում են անհնարին: Դժբախտաբար, մեր իշխանության մոտ կարծես թե ոչ բոլոր զգայարաններն են անում հնարավորն ու անհնարը: Դա եւ վկայում իշխանության ներկայացուցիչների հայտարարություններն ու մեկնարանություններն առկա վիճակի կապակցությամբ, որոնց հիմնական լեյտմոտիվն այն է, որ ի դեմս Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի կազմակեր-

պած ցույցերի, մենք գործ ունեինք մի սոված ու անկիրթ ամբոխի հետ, որը չէր հասկանում, որ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանն ինչ որ արտաքին պատվեր էր կատարում, Դայաստանում իրավիճակը տանում էր բախման, երկիրը թուլացնելու, պետական հեղաշրջում իրականացնելու եւ այլն, եւ այլն, եւ ելի այդպիսի բաներ:

Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին, իր գործողությունների ու նպատակների համար, ինչպես որ իշխանության ու ընդհանրապես՝ յուրաքանչյուրիս, դատավոր է Աստված: Եթե նա ունեցել է այդ նպատակները, ինչը դեռ պետք է ապացուցել, ոչ թե պարզապես կարծիքների մակարդակով հանրությանը մատուցել որպես բացարձակ իրողություն, ապա կասկածից վեր է, որ եթե անգամ խուսափի երկրային պատասխանատվությունից, ապա երկնայինը կլինի անխուսափելի: Այդպես է յուրաքանչյուրիս դեպքում: Խնդիրն այստեղ հասարակությունն է, այն մասը, որը մասնակցում էր Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի այդ «հակապետական» գործողություններին: Ինչպես կարելի է չնկատել սեփական ժողովրդին, ինչպես կարելի է չնկատել սեփական հանրահավաքից դեպի Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հանրահավաքը գնացող քաղաքացիներին, ինչպես կարելի է նրանց անվանել ամբոխ ու կարծել, թե ինչպես որ անվանես, այդպիսին էլ նրանք կդառնան: Ինչպես կարելի է այդ ամենից հետո, ինչ տեղի ունեցավ Հայաստանում, չհասկանալ, որ Հայաստանում խնդիրն ամենեւին հացը չէ, պիցցան չէ, քաբաբը չէ, ինչպես կարծում են այդ իշխանական փոքր ու միջին գործիքները, անկասկած խոշորների լուր հովանավորությամբ: Ինչպես կարելի է չհասկանալ, որ եթե իշխանությունը հանրահավաքի գնացող մարդկանց ավելի շատ ու ավելի ծրի պիցցա կամ քաբաբ տա, միեւնույն է, մարդիկ կրկին գնալու են հանրահավաքի, որուր են գալու փողոց, կամ առնվազն մտածելու են, որովհետեւ նրանք հաց չեն, որ որոնում են Հայաստանում, այլ արդարություն եւ օրինականություն, ու դրա համար նրանք պատրաստ են իրենց ծեռքի «գործիք» դարձնել յուրաքանչյուրին: Դրա համար մթի, ցրտի ու սովի ուրվականներով հեռուստաեթերը լցնելու ու հանրությանը վախեցնելու փորձերը մատնվեցին կատարյալ անհաջողության, որովհետեւ մարդկանց մուլթն ու ցուրտը չի սարսափեցնում, այլ այն, որ իրենց կամ իրենց զավակին էլ մի օր կարող է ինչ որ մի գեներալի որդի ծեծելով սպանել, եւ ոչ որ պատասխան չի տա դրա համար: Զանի դեռ իշխանությունը չի հասկացել այդ պարզ իրողությունը, քանի դեռ Հայաստանի բնակչության մեջ չի տեսել քաղաքացուն, այլ և կատել է միայն սպառողին, անկարող է լինելու դուրս գալ փակուղային վիճակից: Եվ նաեւ, երեւի թե շատ կարեւոր է, որ իշխանությունը հասկանա եւս մի բան՝ սարսափելին իշխանություն կորցնելու վտանգը չէ, այլ այն, որ չես պատկերացնում թեզ առանց իշխանության:

ՀԱԿՈԲ ԲԱԴԱՄՅԱՆ. «ԼՐԱԳԻՐ», 02.03.08

Թիվ 568, ԱՊՐԻԼԻ 05, 2008

ՀԱՅԱՍՏԱՆ 11

Եվրոպակարանը չեղյալ է հայտարարել PKK-ն ահաբեկչական կազմակերպություն համարելու որոշումը

Եվրամիության երկրորդ գերագույն դատական ատյանը այսօր չեղյալ է հայտարարել քուրդիստանի աշխատավորական կուսակցությունը (PKK) եւ դրա քաջաքան թեւք ահաբեկչական կազմակերպությունների ցանկում ընդգրկելու որոշումը:

Դատարանի վճռի համաձայն՝ PKK-ն այդ ցանկում ընդգրկելու եւ կազմակերպության ակտիվները սառեցնելու մասին ավելի վաղ ընդունված որոշումը չի համապատասխանում Եվրամիության օրենքներին:

ԲԱՐՁՐ ՕԲԱՄԱՅԻ ԽՈՂՀՐԴԱԿԱՆ ՀԱՆԳՍՏԱՅՑՐԵԼ Է ԹՈՒՐՔԵՐԻՆ

«Panorama.am», 02.04.08: «Բարաք Օբաման շատ լավ է գիտակցում Թուրքիայի նշանակությունը, նա հավատում է Իրաքի քաղաքանության հարցում տարածաշրջանի հարեւանների եւ դաշնակիցների հետ ավելի շատ եւ ավելի լավ աշխատելու անհրաժեշտությանը: Շատ լավ է գիտակցում Թուրքիայի նշանակությունը: Դավատում է նաեւ նախկինի պես Միացյալ Նահանգների եւ Թուրքիայի միջև լավ հարաբերությունների եւ համագործակցության հաստատման անհրաժեշտությանը: Մենք հավատում ենք Թուրքիային եվրախնտեգրման հարցում ավելի շատ աջակցելու եւ նրա՝ ԵՄ լիիրավ անդամ դառնալու անհրաժեշտությանը: Եվրոպան անպայման պետք է ընդունի Թուրքիային», - այս մասին թուրքական «Միլիլյեթ» օրաթերթին տված հայցագրույցում հայտարարել է ԱՄՆ-ի նախագահի թեկնածության համար պայքարող դեմոկրատ սենատոր Բարաք Օբամայի խորհրդականներից Դենիս Մըդոնուն:

Դիշեցնենք, որ Թուրքիայի վարչապետ Ռեշեփ Թայփ Էրդողանը քննադատել էր ԱՄՆ Դեմոկրատական կուսակցությունից նախագահության թեկնածության համար պայքարող Բարաք Օբամային այն պատճառով, որ վերջինս խոստացել է նախագահ դառնալու դեպքում ճանաչել Հայոց ցեղասպանությունը: Թուրքիայի վարչապետը Օբամային մեղադրել էր «քաղաքական անփորձության մեջ» եւ հայտարարել, որ «բոլոր շատ լավ գիտակցում են, որ եթե ընդունվի հայկական օրինագիծը, ապա Թուրքիայի եւ Միացյալ Նահանգների հարաբերությունները կարող են կրել անվերականգնելի վնասներ»:

ԱՄՆ-ը Ադրբեյջանի ռազմավարական գործնկերն եւ պաշտպանում է այդ երկրի տարածքային ամբողջականությունը

Ադրբեյջանում ԱՄՆ-ի դեսպան են Ներսիսին «Թրենդ»-ին հայտարարել է, որ ԱՄՆ-ը «պաշտպանում է դարաբարյան հակամարտության խաղաղ կարգավորումը եւ հանդես է գալիս դրա շուտափույթ լուծման օգտին»: Ընդունի դիվանագետը նշել է, որ ԱՄՆ-ը Ադրբեյջանի ռազմավարական գործնկերն եւ պաշտպանում է այդ երկրի տարածքային ամբողջականությունը:

Պաշտպանության Պրահան համաձայնեցին ամերիկյան հակաօդային պաշտպանության համակարգ տեղակայել Չեխիայում

Կաշինգտոնը եւ Պրահան ապրիլի 3-ին Բուխարեստում համաձայնության եկան Չեխիայի տարածքում ամերիկյան հակաօդային պաշտպանության համակարգի տեղակայման հարցում:

Դամատեղ հայտարարության մեջ ասված է. - «Այս պարտավորեցնող համաձայնությունը միտված է Չեխիայում ամերիկյան ռադարի տեղակայմանը՝ բայիստիկ հրթիռներին հետեւելու համար: Ռադարը միացված կլինի ԱՄՆ-ում եւ Եվրոպայում գտնվող ամերիկյան հակաօդային պաշտպանության այլ համակարգերին»:

ԱՄՆ-ի պետքարտուղար Ջոնդոնիզա Ռայսի հետ հանդիպելուց հետո Չեխիայի արտգործնախարար Կարել Շվարցենբերգը լրագրողներին ասել է, որ այս պայմանագործածությունն ամրագրող համաձայնագիրը, հավանաբար, կտորագրվի մայիսի սկզբին:

Արեւմտյան գործակալությունները փաստում են, որ այս գործարքը առաջացնելու է Ռուսաստանի վրդովմունքը: Մուկվան բազմից է հայտարարել, որ ամերիկյան համակարգերի տեղակայումը Արեւելյան Եվրոպայում դիտում է որպես սպառնալիք իր անվտանգությանը:

Ռուսաստանի նախագահ Վլադիմիր Պուտինը ՆԱՏՕ-ի անդամ Երկրների առաջնորդների հետ կիանդիպի վաղը:

Ադրբեյջանի Միլի մեջիսի պատգամավորը կարեւորել է թյուրքական աշխարհի միավորումը

Բայութ, 1 Կարուել, Արշենդրես: Ադրբեյջանի միասնական ժողովրդական ճակատ կուսակցության նախագահ, Միլի մեջիսի պատգամավոր Հուրիդար Ջասանուրիկին հայտարարել է, որ թյուրքական աշխարհի միավորում անհրաժեշտ է ստեղծել Թուրքիայից եւ Ադրբեյջանից:

Ըստ նրա՝ Թուրքիան եւ Ադրբեյջանը ավելի մոտիկ են միավորման գործընթացին: «Ես վստահ եմ, որ դրանից հետո միավորմանը կիարեն նաեւ Միջին Ասիայի Երկրները: Այդ անելով՝ մենք մնացած ողջ աշխարհին կստիպենք հաշվի նատել թյուրքական աշխարհի հետ», - ասել է ադրբեյջանի պատգամավորը:

Նրա կարծիքով՝ «թյուրքական աշխարհը շատ մեծ ներուժ ունի՝ շահավետ աշխարհագրական դիրք, հարուստ Եներգառեսուրսներ եւ այլն»: «Ընդունի բաց թողնված յուրաքանչյուրն օրն ու ժամը չեն համապատասխանում մեր շահերին: Թյուրքական աշխարհի միասնության հասնելու դեպքում Եվրոպան նոյն Թուրքիային կաղերսի մտնելու Եվրամիություն», - հայտարարել է Միլի մեջիսի պատգամավորը:

ՄԵԾ հույսերի ԵԼ ՄԵԾ աղմուկների գագաթնաժողովը

Բուսաբեստի գագաթնաժողովը, վերջին հաշվով, ենթադրում է հարցերի դիտարկում ռուս-ամերիկայան փոխհարաբերությունների համատեքստում: Բուսաբեստում ՆԱՏՕ-ի գագաթնաժողովը տեղի է ունենում Չառչեսկովի պայտում, որը ամենամեծ շինությունն է Եվրոպայում եւ երկրորդը աշխարհում՝ Պետագոնից հետո:

Ռուսաստանի համար խկացես շատ բարդ խնդիր է Ուկրաինայի ինտեգրվելը ՆԱՏՕ-ին: Չաճախ մոռանում են, որ Ռուսաստանը ռազմական հանդերձանքի մեկ երրորդը զնում է Ուկրաինայի գործարաններից: Բացի այդ՝ Ռուսկային անհանգստացնում են հետեւանքները՝ կապված ռուսական Սեւծովյան նավատորմի հետ. Սեւաստոպոլը գտնվում է Ուկրաինայի տարածքում: Մոսկվայի կարծիքով՝ Վրաստանի մուտքը ՆԱՏՕ եւս բացասաբար կանորադառնա տարածաշրջանի կայունության վրա. նկատի ունենք մասնավորապես Արխազիան եւ Ղարավային Օսեթիան, որոնք սերտ կապեր ունեն Ռուսաստանի հետ: Կրեմլին մոտ կանգնած փորձագետը հետեւալ դիտարկում է անում. ՆԱՏՕ-ին Վրաստանի անդամակցելուց հետո արխազ-վրացական սահմանում հակամարտությունը կխորանա, եւ Վրաստանն այդ առնչությամբ կարող է մեղադրել Ռուսաստանին, նա հարց է առաջ քաշում՝ միզուցե հինգերորդ հոդվածը կիրառվի՝ ի նկատի ունենալով ՆԱՏՕ-ի պայմանագրի դրույթը, համաձայն որի՝ մի երկրի վրա հարձակումը հավասարագոր է դաշնակիցների վրա հարձակման: Գերմանիան գտնում է, որ յուրաքանչյուր անգամ, երբ խոսքը վերաբերում է նախկին խորհրդային հանրապետությունների՝ դաշինքին միանալուն, վատանում են հարաբերությունները Ռուսաստանի հետ: Մինչեւ ամերիկացի դիվանագետները այլ դիրքորոշում են ներկայացնում. նախ՝ մարտին Բուշը Պուտինին առաջարկել է ռազմավարական նոր մոտեցում, ինչը նախեւառաջ վերաբերում է Եվրոպայում հակարթիությին համարգերի տեղակայմանը, երկրորդ՝ ամերիկացի դիվանագետները որպես օրինակ բերում են մերձբարեյան հակամարտությունները, որոնք ՆԱՏՕ-ին անդամակցելուց հետո բարեկավեցին Ռուսաստանի հետ հարաբերությունները. այժմ այդ հարաբերությունները ավելի խաղաղ են, ավելի ռազմավարական եւ, ինչու ոչ, բարեկավել են նաեւ առեւտրական իմաստով, այսպէս որ՝ «Ռուսկան պետք է դադարի «ՆԱՏՕ» անունը իրեւ հայինաքը ընկալել», - կարծիք է հայտնում ամերիկացի փորձագետը: Վրաստանի նախագահ Միխայիլ Սահակաշվիլին հայտարարել է, որ եթե Վրաստանի եւ Ուկրաինայի հայցերը մերժվեն՝ դա Ռուսաստանին վետոյի իրավունք կտա, եւ Ռուսկան կիրախուսվի: Ուկրաինայի նախագահ Վիկտոր Ցուշենկոն ՆԱՏՕ-ին անդամակցելը համարում է Ուկրաինայի խնդիրնանության խնդիր: «Վերջին 80 տարիների ընթացքում Ուկրաինան ինք անգամ անկախություն է հռչակել, չորս անգամ մենք այն կորցրել ենք: Ինչո՞ւ մենք կորցրինք մեր խնդիրնանությունը... Որովհետեւ մենք անվտանգության միջազգային երաշխիքներ չունենք», - հայտարարել ենա անցյալ շաբաթ արտերկրի լրագրողներին:

Չուշենկոն հերցում է կանխագուշակումներն այն մասին, որ Ուկրաինայում կարող են արտերկրի ռազմական

հենակայաններ ի հայտ գալ, քանի որ դա կիակասի երկրի Սահմանադրությանը: Ամեն դեպքում ՆԱՏՕ-ի կազմի մեջ Ուկրաինայի մուտքի առնչությամբ Յուչենենկոն դրական ազդանշանների ակնկալիքներ ունի: Վրաստանի նախագահի կարծիքով՝ խնդրի ձախողման դեպքում անգամ գործնարար անշրջելի է եւ օրակարգում կդրվի մեկ-երկու տարի հետո: ՆԱՏՕ-ի գլխավոր քարտուղար Յաապ դը Յոնա Սիսեֆերը երկուշաբթի հայտարարել է, որ ինչ որոշում ել կայացվի Բուսաբեստում՝ վաղ թե ուշ Ուկրաինան եւ Վրաստանը կմտնեն ՆԱՏՕ: Ստեփան Սաֆարյանը կարծում է, որ ԱՄՆ-ն բացահայտ աջակցում է Վրաստանին եւ Ուկրաինային ՆԱՏՕ-ին ինտեգրվելու առնչությամբ: «ՆԱՏՕ-ի շրջանակներում ԱՄՆ-ն բարձր ձայն ունեցող երկիր է եւ Վրաստանին ու Ուկրաինային դրական պատասխան տալու դեպքում ԱՄՆ-Ռուսաստան փոխհարաբերությունների հաշվեկշիռը խախտվելու է: Ինչ վերաբերում է այս հարցում Եվրոպական դիվանագիտությանը, թե հակասություն կա Եվրոպայի եւ ԱՄՆ-ի միջեւ, ապա սա Եվրոպայի նուրբ դիվանագիտության դրսեւորումն է, քանի որ նրանք սահմանամերձ են: Եվրոպայի դիվանագիտությունը հետապնդում է ռուսական ռազմատեսէ հետորոպւթյուն նվազեցնելու խնդիրը: Սրա վկայությունը ՆԱՏՕ-ի գլխավոր քարտուղար Յաապ դը Յոնա Սիսեֆերի հայտարարությունն էր այն մասին, որ Սյունիխենը չպետք է կրկնվի եւ անընդունելի կլինեն սառը պատերազմի ժամանակներին բնորոշ հայտարարությունները, այսինքն՝ ՆԱՏՕ-ի այս գագաթնաժողովում կլսվի ավելի զուսա հայտարարություն: Ասել է թե՝ Արեւություն բազմախոս քաղաքականություն է վարում», - ասում է Ստեփան Սաֆարյանը:

- ՆԱՏՕ-ին Վրաստանի անդամակցությունը ի՞նչ ազդեցություն կունենա Ղարավային Կովկասի տարածաշրջանում:

- Եական: Կմեծանա ՆԱՏՕ-ի քաղաքական եւ ռազմական ներկայությունը, ինչը կազդի ռուս-վրացական, վրացհայկական հարաբերությունները, որոնք ՆԱՏՕ-ին անդամակցելուց հետո բարեկավեցին Ռուսաստանի հետ հարաբերությունները. այժմ այդ հարաբերությունները ավելի խաղաղ են, ավելի ռազմավարական եւ, ինչու ոչ, բարեկավել են նաեւ առեւտրական իմաստով, այսպէս որ՝ «Ռուսկան պետք է դադարի «ՆԱՏՕ» անունը իրեւ հայինաքը ընկալել», - կարծիք է հայտնում ամերիկացի փորձագետը: Վրաստանի նախագահ Միխայիլ Սահակաշվիլին հայտարարել է, որ եթե Վրաստանի եւ Ուկրաինայի հայցերը մերժվեն՝ դա Կովկասի նախադատական կարգավորման համար, սակայն ի՞նչ ստացվեց՝ նախադատական դարձավ: Գործնարար այսպէս թե այսպէս առնչում են: Միջազգային իրավունքի տարածքային ամբողջականության սկզբունքը խախտելը արդեն անուղակիորեն ազդում է նաեւ Լեռնային Ղարաբաղի հիմնախնդիր կարգավորման վրա: Սցենարների բազմաբնույթ դրսեւորումների վրա գործոն են հայ դիվանագիտության նկունությունը, հարցը ԵԱՀԿ-ի շրջանակներից տեղափոխելու Ադրբեյջանի միտումը:

- Ռուսաստանի Ղաշնության Պետդուման, երբ քննարկեց Արխազիայի եւ Ղարավային Օսեթիայի հիմնախնդիրները, Լեռնային Ղարաբաղը բացառեց նրանց շարքից:

- Ռուսաստանը որքան էլ չըննարկի Լեռնային Ղարաբաղի հիմնախնդիրը՝ առկա է հարցի ռիսկայնությունը: Այսինքն՝ հայտարաբեցին, թե Կոստովն նախադատական չի կարող լինել նմանօրինակ մյուս խնդիրների կարգավորման համար, սակայն ի՞նչ ստացվեց՝ նախադատական դարձավ: Գործնարար այսպէս թե այսպէս առնչում են: Միջազգային իրավունքի տարածքային ամբողջականության սկզբունքը խախտելը արդեն անուղակիորեն ազդում է նաեւ Լեռնային Ղարաբաղի հիմնախնդիր կարգավորման վրա: Սցենարների բազմաբնույթ դրսեւորումների վրա գործոն են հայ դիվանագիտության նկունությունը, հարցը ԵԱՀԿ-ի շրջանակներից տեղափոխելու Ադրբեյջանի միտումը:

շարք 15

ԻՆՉՊԵՍ ՆԿԱՐԵՑԻ ՍԱՐՈՅԱՆԻՆ

Փոլ Կալինյանի փորձառությունը

«1964-ին, Ֆրեզնո տեղափոխվելուց հետո, մեջս մեծ տեսչանք կար ծանոթանալու Վիյամ Սարոյանի հետ: Իբրև լուսանկարիչ ցանկանում էի մոտիկից ճանաչել մեր հույսակավոր հայորդուն, նկարել նրա հանճարեղ դեմքը՝ բնական գգացումներով: Սակայն այնպես էր թվում, թե Սարոյանը լուսանկարչական ապարատի առջեւ դիրք ընդունելուն դեմ է: Սարոյանին գտնելու բազմաթիվ ապարայուն փորձերից հետո, վերջապես առիթ ստեղծվեց նրան հանդիպելու՝ 12 տարի նրան հետապնդելուց հետո: Սարոյանին նկարելու կարելիութեան մասին մի օր գրուցում էի բարեկամիս՝ քանդակագործ Վարազ Սամվելյանի հետ: Քանի որ նա Սարոյանի բարեկամն էր, գաղափար հիացա լուսանկարչական գործիքներու տեղափորել վերջինիս արվեստանոցում այն ակնկալությամբ, թե այդպես կիաջողեի նկարել Սարոյանին: Ուրախացա, երբ Վարազը հավանություն տվեց այդ գաղափարին:

1976-ի մարտի 26-ը հիշատակելի օր էր, որովհետեւ այդ օրը Վարազը հեռաձայնեց ինձ ասելու, որ Սարոյանը Ֆրեզնոյում է ու հավանաբար կայցելի իրեն: Անմիջապես զնացի Վարազի արվեստանոց, որը գտնվում էր Ֆրեզնոյի կենտրոնում, եւ արագ տեղափորեցի լուսանկարչական գործիքներու:

Մի քանի ժամ անց Սարոյանը հասավ հեծանիվով: Անվարտ քանդակների հետեւում կանգնած ուշադրությամբ զնոնում էին նրան, բավկանին հորգված ու սպասողական վիճակում: Մինչ Սարոյանն ու Վարազը հայկական ոճով բարձրածայն ողջագործություն էին ու ջերմորեն համբուրվում, ես կանգնել էի նրանցից զիշ հեռու: Սարոյանն ինձ նկատեց, բայց ուշադրություն չդարձրեց վրաս:

Կռանց ժամանակ կորցնելու, ձեռքս երկարեցի եւ անզերեն խոսելով ներկայացա որպես լուսանկարիչ: Յետո խորեցի, որ թույլ տա իրեն լուսանկարել:

- Կորսվե՞ ... - ասաց Սարոյանը:
- Բայց պրո. Սարոյան, ես...

Փորձեցի բացատրել, սակայն ճայնս խեղդվեց իր դորդական պատասխանի մեջ:

- Ո՞չ ըսի, ականջդ ծանր է, ի՞նչ է... Ո՞րեւէ նկար չեմ ու գեր, - բղավեց Սարոյանը:

- Բայց ինչո՞ւ, - հարցուցի մեղմ ճայնով:

Աչքերիս մեջ շիտակ նայելով պատասխանեց.

- Չե՞մ ուզեր, որ նկարս քաշես... մոռցի՞ր: Յետո Վարազին դառնալով ասաց - Ո՞վ է աս մարդը: Ինչո՞ւ այսքան կը պնդե՞մ:

- Վիլի, Փոլը ընկերս եւ լավ լուսանկարիչ է, - ասաց Վարազը:

Մի պահ Սարոյանի ուշադրությունը շեղվեց Վարազի արվեստի զանազան գործերի վրա: Գլխով նշան արեցի Վարազին ու ցածր ճայնով փսխսացի ականչին.

- Վարազ... լաւ մտիկ ըրե... զինքը առաջնորդէ դեպի արվեստանոց, ուր իմ գործիքներս տեղափորած են:

- Օքեյ... օքեյ... - ասաց Վարազը:

Կես ժամ հետո, երկուսով արվեստանոց մտան: Սարո-

յանս անմիջապես նկատեց ինձ, երբ լույսերն էի փորձում: Տհաճության եւ անհանգստության արտահայտություն երեւաց դեմքին:

- Դուն նկա՞՞ր կը քաշես,- բացականչեց Սարոյանը:

- Ո՞չ, պրո Սարոյան, լույսերս կը փորձեմ: Գործիքիս մեջ Փիլմ նույնիսկ չկա:

Ավելի մոտեցավ ու խնդրեց, որ լուսանկարչական ապարատս բանամ: Երբ բացեցի ու ցույց տվեցի պարապ Փիլմակալը, վերջապես հանգստացավ ու նստեց սնդուկանման մի սեղանի վրա, որի ճիշտ առջեւը դրված էին գործիքներու: Առանց նրան ասելու, ևսիսական ապարատ լցուի էի Փիլմակալը եւ արագորեն կացությունը: Առանց նրան ասելու, ևսիսական ապարատը կացությունը լուսանկարչական անցնում էր, այսքան վստահելի էի դառնում Սարոյանի համար: Ակսեց հետաքրքրվել ինձնով, խնդրեց, որ հայերեն խոսեմ ու պատմեմ ծննդավայրիս՝ Լիբանանի հայերի մասին: Յայերեն առինքնոր ջերմ գրուցի ընթացքում բազմաթիվ գաղտնի լուսանկարներ արեցի:

Յետո Սարոյանը խնդրեց, որ հայկական մի հին երգ երգեմ՝ Կիլիկիան: Այս երգը միասին երգելով ավելի հուզվեցինք: Նրա համար դժվար էր զսպել աչքերի մեջ լցուղ արցունքներու:

- Եթե հավանեցա, Փոլ,- ասաց Սարոյանը, - իմման ուզամիտ չափ կրյան նկարս քաշել: Նախքան այդ ազնվությունն արտահայտելու արդեն բավկականին լուսանկարել էի նրան՝ առանց իր ուշադրությունը գրավելու:

Երկու շաբաթ անց Սարոյանը արհեստանոց եկավ հեծանիվով: Պատից կախված իր դիմանակարներից մեկին նայելով, ասաց.

- Դեմքս այդպիսի արտահայտութեան մեջ երբեք չեմ տեսած...

Բարձրածայն խնդաց, հետո գրավածից հանեց իր գրքերից մեկը՝ «Մի գնա, բայց եթե գնում ես, բարեւիր բոլորին» վերևագրով ու մակագրեց «Փոլ Կալինյանին՝ մեծ լուսանկարիչ - արվեստագետին համար: Անկեղծորեն, Ուլիկը Սարոյան, Ֆրեզն, 8 ապրիլ, 1976»: Գիրքը տվեց ինձ, նստեց հեծանիվս ու գնաց:

Սեր բարեկամությունը արմատացավ ու շուտով մտերմացանք:

Այսուհետեւ բազմաթիվ հանդիպումներ ունեցանք աշխատանոցին մեջ: Յիշատակելի էին մեր անցկացրած պահերը, երբ միասին թեյ էինց խորում եւ հայերի մասին գրուցում: 12 տարի նրան հետապնդելուց հետո, մեր բարեկամությունը տեւեց 5 տարի, մինչեւ Սարոյանի մահը՝ 1981: «Ընորհակալ եմ, Վարազ, որ զիս ծանրթացուցիր Ուլիկը Սարոյանին», գրել է «Վիյամ Սարոյան. Գորդը, Սարդը» վավերագրական Փիլմի հեղինակ Փոլ Կալինյանը:

Սարոյանի հետ նրա առաջին հանդիպման ժամանակ որեւէ մեկի մորքը չի անցել, որ տարիներ անց նա կատերծի Սարոյանի կյանքին ու գործին նվիրված մեկժամանց վավերագրական Փիլմ, որն իր հերթին կարժանանա բազում մրցանակների: Ոչ ոք պատկերացրել, որ 15 տարի անց Սարոյանի այդ լուսանկարները կիայտնավեն Ս. Նահանգներում ու ԽՍՀՄ-ում նրա հիշատակին հրատարակած ալբումներում, գրքերում, դրոշմանիշների վրա:

շաբաթ 15

սկիզբ՝ էջ 14

Իր հաստատմատությամբ ու համառությամբ Կալինյանը շահում է Սարոյանի վստահությունը եւ երկար տարիներ լուսանկարչական ապարատը ձեռքից վայր դնելով հետեւում է նրան, իմաստուն ու ջինջ նրա կերպարանը դրոշմելով կիսուժապավենի վրա:

Սարոյանի մահվանից հետո այդ դիմանկարների ու նկարահանումների մասին գրփում է աշխարհի տարբեր լուսագրություն, պարբերականներում: Սարդիկ ամենուրեք հետաքրքրություն են դրանցով: Կալինյանը պատրաստում է 10 վայրկենանոց սլայդների ցուցադրություն՝ «Ինչպես նկարեցի Սարոյանին» վերնագրով: Յուրաքանչյուր ցուցադրությունից հետո նա ավելի է խանդավառություն ու որոշում է Սարոյանի 12 վայրկենանոց մենախոսության ավելացնել «Ֆրեզնոյում մեծանալը» խորագիրը:

Ստեղծագործական ութ տարիների ընթացքում դպտեր՝ կիսութեմադրիչ Սյուզի Կալինյանի հետ երջանիկ առիթներ եւ ուսենում ավելի մոտիկից ճանաչելու Սարոյանի մարդկային նկարագիրը, կենսափիլիստփայությունը, ծգտելով այդ ամենս անմահացնել ֆիլմում: Նրանք հավաքում են որոշ լուսադրեր և անուշանից, բազմաթիվ խոչընդոտներից հետո նրանց են հասնում հայրենիքում նկարահանված կաղըրը: Զգգույն դժվարություններից հետո նրանց հաջողություն է 1991թ-ին ավարտել 1 ժամ տեղողությամբ «Վիյամ Սարոյան. Սարդը, գորոդ» վերնագրով անգլերեն վավերագրական ֆիլմը (հայերեն ենթագրերով):

Ֆիլմը պատմում է Սարոյանի կյանքի ու ստեղծագործության, նրա եռթյան ու նկարագրի, փիլիսոփայության ու պատգամների մասին: Սարոյանն արտահայտում է իր սերը հայրենի երկրի հանդեպ, խոսում է հայկական մշակութային ժառանգության եւ իր ստեղծագործական կյանքի վրա դրամած ազդեցության մասին՝ իր խոսքում մերժելով դրամը, համբավն ու փառքը:

Մեծ գրողի կյանքի պատմությունը սկսվում է 1900-ականների Ֆրեզնոյից մինչեւ 1981թ: Առաջին կադրերում Սարոյանը խոսում է իր անցյալի մասին, իսկ հայագիրեասան Մայքլ Թանըրզը պատմում է Սարոյանի 60-ամյա գրական վաստակի մասին, ներկայացնելով նրա ձայնագրությունները, հարցազրույցները, գրական գործերն ու Կալինյանի լուսանկարները: Առաջին պլան է մղվում Ֆրեզնո քաղաքն իր անցյալով ու ներկայություն, Սարոյանի արտահայտած մտքերով, գրեթե պատմության հիմքում գործում է այսպիսի կատարած այցերով: Ֆիլմի վերջում Սարոյանը խոսում է հայերեն: Ֆիլմն առաջին անգամ ցուցադրվել է 1991-ի ապրիլի 13-ին Ֆրեզնոյում, Սարոյանի թատրոնում: Դրանից հետո ցուցադրվել է 22 երկրում, արժանանալով 6 մրցանակի:

Պատրաստեց ուղարկությունը. «Ա24»

սկիզբ՝ էջ 13

Մեծ հույսերի եւ մեծ ...

- Բուխարեստի զագաթնաժողովը ի՞նչ ազդեցություն կթողնի ՆԱՏՕ-ՀԱՊԿ հարաբերությունների վրա:
- ՀԱՊԿ-ն այնպիսի կազմակերպություն է, որ ընդամենը ատամներ ցույց կտա: Վրաստանի եւ Ուկրաինայի անդամակցությունը ՆԱՏՕ-ին լարվածության պիլեր կառաջացնի: Իսկ ՆԱՏՕ-ին Վրաստանի եւ Ուկրաինայի սերտաճումը անշրջելի գործընթաց է: Ուստատան-Արեւմուտք հարաբերությունների սրումը տարբեր դրսեւորումներ կարող եւ ունենալ. Եվրոպան կունենա եներգամատակարարման անվտանգության խնդիրներ, ուսւ-վրացական հարաբերությունները կարվեն:

- Խոսվում է, թե Ո՞՛ սորդնամի նախագահ Դմիտրի Մեդվեդևը փոփոխության կենթարկի պետության արտաքին քաղականության հայեցակարգը:

- Ուստատանը բազմից է քաղաքական հայեցակարգեր փոխում: Դարձ է ասել, որ դա ձեռնտու է նաեւ Պուտինին: Նախ՝ իրավահաջորդ լինելով հանդերձ՝ Մեդվեդևը պետք է իր ինքնությունը, ինքնատիպությունը դրսեւորի: Այսինքն՝ դա Մեդվեդևի շահերից էլ է բխում: Ամեն դեպքում՝ Մեդվեդևը ներքեւից աջակցություն կատանա: Սակայն կարծում եմ, որ շեշտադրումները չեն փոխվի, կփոխվի տոնայնությունը...

ԺՈՐԺ ՍԱՐԳՍՅԱՆԸ ՅՈՒՆԵՍԿՕ-Ի ԹԱՏԵՐԱՄԱՐԱՀՈՒՄ ԲԵՄԱԴՐԵԼ Է «ՀՈՒԴԱ ԿՈՉԵՑՅԱԼ» ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՅՑԸ

ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի թատերասրահում մարտի 31-ին Համագույնի թատերասերեների «Գասպար Իվելյան» խումբը հասդես է եկել նոր բացված թատերաշրջանի իր երկրորդ ներկայացմամբ: Կլոդ-Անդրե Պյուտեի «Հուդա Կոչեցյալը» երեք արարից բաղկացած ողբերգությունը բեմադրվել է ժորժ Սարգսյանի կողմից: Ներկայացումը դիտել են մեծաթիվ թատերասերեր, որոնք հետաքրքիր են համարել հեղինակի՝ Հուդային արդարացնելու մոտեցումները:

«ԴՈԱՆ ԹԱԿՈՅ. ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՒԹՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՅՈՅ ՑԵՂԱՄՊԱՆԻԹՅԱՆ ԽԱՎԱՐԻ ՄԻՋԱՎ» ԳԻՐՔԸ ՀԵՂԻՆԱԿԻ ԿՆԵՐԿԱՅԱՑՅԻՆ ՇՊՐԻԼԻ ՀԻ-ԻՆ

Սարգարեթ Աիներտը իր «Դոան թակոյ. ճանապարհություն Հայոց ցեղասպանության խավարի միջով» գիրքը ապրիլի 23-ին կերպայացնի օբեմբիցի Կառավարության եւ միջազգային ուսումնասիրությունների հարվարյան կենտրոնում: Հեղինակի մոր պատմությունները պատուիան են բացում դեայի մարդկության պատմության սարսափելի ժամանակահատվածում հայ ժողովրդի մղած պայքարը:

Միջոցառումը կազմակերպվում է Հարվարդի հայկական ընկերության եւ Հայկական ուսումնասիրությունների եւ հետազոտության ազգային ասոցիացիայի համատեղ շակերտություն:

Փասբավավերագրական Փիլմ՝ նվիրված Սարդարապարի հերոսամարդին

Կիսութեմիսոր Տիգրան Խօմայանը նկարահանում է փաստավավերագրական Փիլմ՝ նվիրված Սարդարապարի հերոսամարտին: Ինչպես այսօր «Արմենարես»-ին ասել է ռեժիսորը, Փիլմը պատրաստ կին մայիսի վերջերին, այժմ նա դեռ աշխատում է սցենարի վրա:

Տ.Խօմայանը Փիլմը նկարահանելիս օգտագործում է ինչպես տեղական, այնպես էլ արտասահմանյան արխիվներում պահպանված փաստաթղթերն ու կադրերը, սակայն իիմսական գործածիքն նյութը իր իսկ կողմից հավաքված արխիվից է:

«Ֆանտաստիկ նյութը եւ գտել, որոնք իրապես դարաշրջանը նկարագրող վավերագրեր են: Այդ բոլորը փորձելու եմ օգտագործել Փիլմում», - ավելացրել է նա:

Եղիշե ԶԱՐԵՆՑ (5)

ԿՅԱՆՔԻ ԵՎ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐԵԹՎԵՐ (1897-1937)

1934, 1-5 օգոստոս - Երեւանի կոլտուրայի տանը հրավիրվում է Հայաստանի գրողների առաջին համագումարը: 7-րդ նիստում, օգոստոսի 5-ի երեկոյան ելույթ է ունենում Չարենցը: Նա ընտրվում է ՀԳՄ վարչության եւ ԽՍՀՄ գրողների համագումարի պատվիրակության կազմում:

1934, օգոստոսի սկիզբ - Երեւանում Չարենցի բարգմանությամբ լույս է տեսնում Մ. Գորկու «Բանաստեղծություններ եւ լեգենդներ» գիրքը, որը նախատեսված էր խորհրդային գրողների առաջին համագումարի պատգամավորներին նվիրելու համար:

1934, 17 օգոստոսի - 1 սեպտեմբեր - Տեղի է ունենում ԽՍՀՄ գրողների առաջին համագումարը: Օգոստոսի 29-ին, համագումարի 20-րդ նիստում ելույթ է ունենում Չարենցը: Նրա ելույթը ժամանակին տպագրվել է «Դամուն սինթետիկ արվեստի» վերնագրով:

1934 - Չարենցի խմբագրությամբ լույս է տեսնում Մ. Մեծարենցի «Երկերի լիակատար ժողովածու» շքեղ հատորը:

1934 - Չարենցի խմբագրությամբ լույս է ներկայացնում Ա. Սվիֆտի «Գուլկվերի ճանապարհորդությունները» (թարգմանիչ՝ Կարեն Միքայելյան), Ֆիրդուսու «Ուստամ եւ Սոհրա» (թարգմանիչ՝ Գետրդ Ասատուր) գրքերը: Խմբագրում է Ծերսպիրի «Արքա Լիիր» և Սասեհյանի թարգմանությունը:

1934-ից - Սասնակցում է «Անթոլոգիա հայ պոեզիայի» գրքի ստեղծման աշխատանքներին: Հայաստանի խորհրդայնացման 15-ամյակի եւ բրյուսովան հրատարակության 20-ամյակի կապակցությամբ այս նոր գիրքը պիտի գար շարունակելու սկսված գործը: Գիրքը լինելու էր բրյուսովի ժողովածուի լրացված ու վերափոխված հրատարակությունը, որի խմբագիրը պետք է լիներ Գորկին: Չարենցին հանձնարարվում է գրքի միջնադարյան եւ ժողովրդական պոեզիայի բաժնի աշխատանքների դեկավարությունը: Սակայն նա գրքի ստեղծման աշխատանքներին բազմակողմանի մասնակցություն է բերում: «Անթոլոգիան» լույս է տեսնում 1940-ին, Մոսկվայում: Չարենցի անունը ոչ մի տեղ հիշատակված չէ:

1934, 30 դեկտեմբեր - Հանդիպում է Երեւանի պետական համալսարանի ուսանողության եւ դասախոսական կազմի հետ: Լեփ-լեցուն դահլիճում նրան դիմավորում են հոտմկայ եւ խանդավառ ծափերով: Նստելու տեղ չլինելու պատճառով հանդիսականների մի մասը խոնվում է միջանցքում: Ներածական խոսք է ասում Ս. Հարությունյանը, գեկուցում է Ռ. Զարյանը, ելույթ են ունենում Ս. Հակոբյանը եւ ԱԱՆ-ից ժամանած Պ. Սելյանը: Ասմունքով հանդիս է գալիս Ա. Ռուկանյանը: Ելույթ է ունենում նաև Չարենցը, որին, մամուլի վկայությամբ, «դահլիճը դիմավորեց բուռն ու երկարատեւ ծափահարությամբ»:

1935, 9 հունվար - Որպես պատգամավոր մասնակցել է խորհրդադարի 8-րդ համագումարին եւ ընտրվել է ԽՍՀՄ

կենտգործկոմի անդամ:

1935, 25 փետրվար, 22 մարտ, 23 մարտ, 23 ապրիլ - ԽԽՍՀՄ սգմկ վարչությունում հարցաքննվել է որպես ահարենիչ:

1935, 8 մարտ - Դիմում է գրողների միուլյան վարչությանը եւ հայտարարությամբ: Չարենցին ՀԳՄ շարքերից հեռացնելու կապակցությամբ տեղի է ունեցել երկու նիստ. մարտի 11-ին ՀԳՄ վարչության կուսակցական խմբակի, մարտի 13-ին, բանաստեղծի ծննդյան օրը, ՀԳՄ վարչության: Երկու նիստերն էլ «խստիկ դատապարտում են Չարենցի ըստ եւրյան հակախորհրդային, հակահասարակական վերջին հայտարարությունը եւ գտնում անհրաժեշտ նրան հեռացնել Հայաստանի խորհրդային գրողների միությունից եւ վարչությունից»:

1935, 6 հունիս - Վերականգնվում է Հայաստանի գրողների միության կազմում:

1935, հունիս - Մոսկվայում հանդիպում է Վիյամ Սարյանին: Այդ համբաւման մասին հետագայում հիշարժան է գեր է գրել մեր մեջ հայրենակիցը, «Ես իմ անուշ հայատանին» համարել մեր Տերունական աղոթքը՝ «Դայր մերը»:

1935, 9 հուլիս - Մոսկվայում հանդիպում է Ռոմեն Ռոլանին եւ բանակցում նրա «Ժան Ռիստոֆ» վեպը թարգմանելու մասին: Այդ կապակցությամբ 1935թ. սեպտեմբերի 30-ին նամակ է հասցեագրել Ռոլանին: Նույն թվականի հոկտեմբերի 20-ին Ռոլանը պատասխանել է: «Ուրախ եմ, իմանալով, որ իմ «Ժան Ռիստոֆ» թարգմանվելու է հայերեն»: Ռոլանի նամակը «Առաջարանի փոխարեն» վերնագրով տպագրվում է «Ժան Ռիստոֆի» 1937-ին տպագրված 1-ին հատորում: Չարենցի անունը ոչ մի տեղ հիշատակված չէ:

1935, հուլիս - Բնակարան է ստանում Երեւան, Սունդուկյան 6 հասելեյով: Ներկայումս՝ Մաշտոցի 17, որտեղ գտնվում է բանաստեղծի տուն-քանգարանը:

1935, աշուն - Գրողների միությանը կից կազմակերպում է երկամյա երեկոյան գրական համալսարան: Մի կարծ ժամանակ Չարենցը դասավանդում է բանարվեստ եւ տաղաչափության հիմունքները:

1935, 30 դեկտեմբեր - ԽԽՍՀ 15-ամյակի կապակցությամբ Մոսկվայում, Կրեմլում ԽՍՀՄ դեկավարությունն ընդունում է Հայաստանի աշխատավորության պատվիրակությանը, որի կազմում գրողներից ներկա էին Ս. Զորյանը, և. Զարյանը եւ Վ. Անանյանը: Ստալինը Զորյանի հետ վարում է այսակի գրույց:

«Ստալին - Ինչպե՞ս է ապրում գրող Չարենցը:

Զորյան - Ոչինչ:

Ստալին - Նրան կարծեմ նեղացնում են:

Զորյան - Նա այժմ իրեն հրաշալի է զգում:

Ստալինի այս վերաբերումներից հետո Հայաստանի «Կոմունիստ» ուսւերեն թերթը 1936թ. հունվարի 20-ին տպագրում է հարցազրույց Չարենցի հետ, «Գրական թերթում» 1936թ. հունվարի 20-ին լույս է տեսնում Ալազանի «Օպերային թատրոն ունե՞ք... ինչպե՞ս է ապրում գրող Չարենցը», իսկ 1936թ. փետրվարի 12-ին՝ Ս. Չարությունյանի «Չարենցը եւ կլասիկ պոեզիան» հոդվածները: Հարումանակելի՝

«Մարտ» անունով մելամաղձոտ տրամադրությունը

Ինչպե՞ս հաղթահարել գարնանային հոգնածության ախտանիշը

Օրերը սկսում են երկարել, արեւի ճառագայթներն ավելի շերմացնում, եւ թվում է մարդու օրգանիզմը բնության այս երեւություններին պետք է շատ դրական արձագանքի, բայց տեղի է ունենում հակառակը: Մարդը սկսում է տառապել հոգնածության զգացումից:

Գարնանային հոգնածության սինդրոմը տկար զգալու շատ տարածված ծեր է: Դիմական ախտանիշներն են՝ աշխատուսակության ցածր մակարդակը, գերհոգնածությունը, ուժի անկումը, ներոզները, անքնությունը եւ տարբեր քրոնիկական հիվանդությունների սրացումը: Սրանց առաջացման պատճառները մասնագետների համար ակնհայտ են: Գարնանային գեղեցիկ տրամադրությունը զգալուն խանգարում են մեր շրջապատում տեղի ունեցող կորուկ փոփոխությունները: Մթնոլորտային ճնշման տատանումները, ջերմաստիճանի իջեցումն ու բարձրացումը մեր օրգանիզմում առաջացնում են մի վիճակ, որը բժիշկներն անվանում են դեսինքրունոզ վիճակ: Դես այդ բիոլոգիական ժամերն են կարգավորում սրտի, ստամոքսի, թոքերի ու ուղեղի աշխատանքը: Այսքան եւ հեշտ չե այս ամենը տեղափոխել գարնանային եղանակ, հատկապես, եթե ամառային ժամերին անցնելիս մարդու ընից 1 ժամ պակասում է:

Գարնանային հոգնածության հաջորդ պատճառը հիպովիտամինոզն է՝ մեր օրգանիզմում նյութափոխանակության խթանիչ հանդիսացող վիտամինների ոչ բավարար քանակությունը: Արդեն ձմեռ անցկացրած մրգերի ու բանաշարենների մեջ գրեթե վիտամիններ չեն մնում, իսկ այս պաշարները, որ մենք հավաքել ենք ձմեռվա համար, վաղուց արդեն օգտագործված են լինում գրիպի կամ այլ վիրուսային հիվանդությունների դեմ պայքարելու համար: Եվ, բացի այդ, գարնանը մեր օրգանիզմում նյութափոխանակության հաճախականությունը շատ ցածր տոկոս է կազմում: Այս կամ այն վիտամինի դեֆիցիտի մասին մասնագետները դատում են պացիենտի տեսքից կամ զանգատներից: Թուլությունը, զիլապտույտները, գերհոգնածությունն ու ցածր դիմարդողականությունը խոսում են վիտամին C-ի պակասի մասին (ասկորբինաթթու): Մաշկի չորրությունը, խամրած մազերը, փխրուն եղունգները վիտամին A-ի պակասի խնդիր է: Վիտամին B6-ի պակասն առաջացնում է քնի խանգարում, նյարդային լարված վիճակ եւ ախորժակի կորուստ: Իսկ ահա սրտխփոցի, շնչարգելության ու մկանային թուլության պատճառ կարող է հանդիսանալ վիտամին B1-ի պակասը:

Եթե կարելի է համարել հիվանդություն, ապա այս հիվանդության ռիսկի խումբ են համարվում մեզապոլիսների բնակիչները, հատկապես տարեց մարդիկ: Այս օրերին հատկապես շատ պելի բարդ է հիմների ու քրոնիկական հիվանդություններ (հիպերտոնիա, ստամոքսի խոց, ռենալ ատիպիկ շնորհական կորուստ): Իսկ ահա սրտխփոցի, շնչարգելության ու մկանային թուլության պատճառ կարող է հանդիսանալ վիտամին B1-ի պակասը:

Առողջություններն անխուսափելի են:

Սման դեպքերի պրոֆիլակտիկայի եւ բուժման առաջին եւ գլխավոր պայմանը քունը կարգավորելն է: Գարնանային հոգնածության ժամանակ, գոնե 1 ժամ ավելի պետք է քնել, քան մինչեւ ամառային ժամանակի անցնելն էր, այս եւ, եթե հնարավոր է օրինակ, բաց օդանցքով: Գարնանը մաքուր օդում պետք է լինել հնարավորինս շատ, գոնե 2 ժամ: Այս եղանակին շատ ճիշտ կի-նի օգտագործել վիտամինային կոմպլեքսներ, հատկապես լրանք, որոնք ավելի հարուստ բաղադրություն ունեն: Իհարկե, անպայման չե զիլացավերից, անքնությունից, օրգանիզմի խարամներից ազատվելու եւ ուժեղը վերականգնելու համար դիմել ուժեղ ազդեցություն ունեցող դեղերին: Ավելի մեծ նշանակություն ունի առողջ ապրելակերպ: Ուղղակի պրոֆիլակտիկայի համար կարելի է օրգանիզմը մաքրել խարամներից շատ պարզ ու բոլորին հասանելի միջոցներով: Ահա, օրինակ, հասարակ պրոցեդուրա

կիտրոնով. 1 բաժակ տաք ջրի մեջ լցնել բաժակի 1/3-ի չափով կիտրոնի հյութ: Խմել այն առավոտյան ժամը 7-9-ն ընկած ժամանակահատվածում՝ փոքրիկ կումերով: Դետո պառկել փորի վրա եւ աչ կողատակին դնել տաք ցերմակ (չՐԱՍՈՒ): Այդպես պառկել 1-2 ժամ ու հետեւել, որ չերմակը միշտ տաք լինի: Այս պրոցեդուրան կրկնել օրումեց՝ 10 անգամ: Այդ օրերի ընթացքում կարելի է խմել անթառամից, կամ ենդուրուայից կամ եգիպտացորդենի թելիկներից պատրաստված թեյ: Կիտրոնի օգնությամբ օրգանիզմը կարելի է մաքրել լորձից: 150գր քերած ծովաբողկին ավելացնել 2-3 կիտրոնի հյութ: Այս խառնուրդն ընդունել օրը երկու անգամ, 1/2 թեյի գոյալ, անորի վիճակում: Այն օգնում է ազատվել տարբեր տեղերում հավաքված լորձից, ամենակարեւորը՝ չվնասելով լորձաթաղանթը:

Հոդերի մաքրում

5գր դափնու տերեւը 300գր ջրով 5 րոպե եռացնել, հետո 3-4 ժամ թողնել թերմոսում: Թուրմը քամել եւ կում-կում խմել 12 ժամվա ընթացքում: Ամբողջ միանգամից խմել չի կարելի, որովհետեւ հնարավոր է ստամոքսի լորձաթաղանթը վեստել: Պրոցեդուրան անել 3 օր հետո, կրկնել 1 շաբաթ հետո: Այն ազատում է հոդերն աղերից, եղանակի հետ կապված ցավերից ու հոգնածությունից:

Իսկ ահա արյունը մաքրող առաջատարի դերը պատկանում է եղինչին: Եղինչը նպաստում է արյան հեմոգլիբինի բարձրացմանը, մաքրում է օրգանիզմը խարամներից ու լավացնում ներքին օրգանների գործունեությունը: Այն աճում է հետո այն ժամանակ, եթե հավում է ծյունը, այսինքն եթե մեր օրգանիզմը շատ վիտամինի կարիք ունի: Շատ օգտակար են եղինչից պատրաստված կերակրատեսակները:

Չատ լավ պրոֆիլակտիկ միջոցներ են բուժական աղապտոգենները թուրմերը: Մթակը կարելի է օգտագործել օրը 2-3 անգամ, ուտելուց 15-20 րոպե առաջ կամ ուտելուց 4 ժամ հետո: Վիտամինային թուրմեր ու մզգածքներ կարելի են պատրաստել տևային պայմաններում: 1 ճաշի գոյալ մասուրի պտուղները լվանալ սառը ջրով, այսուհետեւ վրան լցնել 0,5 լիտր ջուր, եռացնել կափարիչը փակ ամանով 10 րոպե, ապա 1 ժամ թրմել ու քամել:

շաբ' էջ 24

Հայաստանը 6-րդն է

Հախմատի միջազգային ֆետերացիայի՝ այսօր հրապարակված շախմատային երկուների գործակիցների վերջին ցուցակում Հայաստանը 2627 միավորով գրադարձնում է 6-րդ տեղը:

Առաջին տեղում է Ռուսաստանը՝ 2772 միավոր, 2-րդ տեղում՝ Ուկրաինան՝ 2680, 3-րդ տեղում՝ Խորայելը՝ 2636, 4-րդ տեղում՝ ԱՄՆ-ը՝ 2633, 5-րդ տեղում՝ Չինաստանը՝ 2628 միավորով։ Ֆրանսիան 2625 միավորով 7-րդ տեղում է, Հունգարիան 2620 միավորով՝ 8-րդ տեղում, 9-րդ տեղում Հունանդիան է՝ 2610 միավորով, եւ տասնյակը Եգրափակում՝ Ադրբեյչանը՝ 2609 միավորով։

Այսօր ՖԻՖԱ-ն էլ հրապարակել է կանանց ֆուտբոլի ազգային հավաքականների միջազգային գործակիցների վերջին ցուցակը, որում Հայաստանի կանանց ֆուտբոլի հավաքականը 1088 միավորով գրադարձնում է 108-րդ տեղը։

Առաջին տեղում էն ԱՄՆ-ի ֆուտբոլիստուհիները՝ 2207 միավորով, 2-րդ տեղում՝ Գերմանիայի հավաքականը՝ 2173, 3-րդ տեղում՝ Շվեյչայի հավաքականը՝ 2084 միավորով։

Լ. Արոնյանը ՖԻԴԵ-ի վարկանիշային ցուցակում 6-րդ տեղում է

Հայաստանի գրումայստեր Լեւոն Արոնյանը գրադարձնում է 6-րդ տեղն հրապարակված՝ ՖԻԴԵ-ի շախմատիստների գործակիցների միջազգային վերջին ցուցակում։ Նա ունի 2763 միավոր։ Հայաստանի գորսմայստերներ Վլադիմիր Դակոբյանը՝ 2673 միավորով, Գաբրիել Սարգսյանը՝ 2643, Կարեն Ասրյանը՝ 2630, աշխարհի 100 լավագույն շախմատիստների վերջին ցուցակում գրադարձնում են, համապատասխանաբար, 49-րդ, 77-րդ եւ 92-րդ տեղերը։ Մերգեյ Մովսիսյանը՝ Սլովակիայից, 2695 միավորով 25-րդ տեղում է։

Աշխարհի առաջատար շախմատիստների տասնյակում 1-ին տեղում է Վիշվանաթան Անանջը՝ Հնդկաստան, 2803 միավոր, 2-րդ՝ Վլադիմիր Կրամնիկը՝ Ռուսաստան, 2788, 3-րդ՝ Ալեքսանդր Սորոգելիչը, Ռուսաստան, 2744, 4-րդ՝ Վեսլին Տոպալովը՝ Բուլղարիա, 2767, 5-րդ՝ Մագնուս Կառլստենը՝ Նորվեգիա, 2765, 6-րդ՝ Լեւոն Արոնյանը՝ Հայաստան, 2763, 7-րդ՝ Շահրիյար Սամեյարովը՝ Ադրբեյչան, 2753, 8-րդ՝ Թեյմուր Ռաշաբովը՝ Ադրբեյչան, 2751, 9-րդ՝ Պյոտր Սվիդերը՝ Ռուսաստան, 2746, 10-րդ՝ Պետեր Լեկոն՝ Հունգարիա, 2741 միավոր։

Արթուր Աբրահամը կրկին հաղթանակ տարավ

Հայազգի բռնցքամարտիկ Արթուր Աբրահամը շաբաթ օրը Գերմանիայում հաղթանակ տարավ ամերիկացի Էլվին Այալայի նկատմամբ՝ 7-րդ անգամ պաշտպանելով ԻԲՖ վարկածով աշխարհի չեմպիոնի կոչումը։ Մրցամարտը 12-րդ ռաունդում պարտվել է նորառուով։

IBO մրցակարգում Աբրահա-

մը երկրորդն է ամերիկացի Ջելի Պավլիկից հետո։ Ամռանը Աբրահամը հանդես է գալու Նյու Յորքի հականայտ «Մեդիսոն Սքուլ» գարդենում, սակայն առաջմմ պարզ չէ, թե ով է լինելու կրա մրցակիցը։ «Ցանկանում եմ հանդիպել Պավլիկի հետ», - ասել է Աբրահամը «Ասոշիեյթ Փրես»-ին։ 26 մարտերից 21-ը Աբրահամն ավարտել է նորառուսներով։

ՀԱՅԱԶԳԻ ՊԱՏԱՆԻՆ ԿԻՊՐՈՍԻ ՇԱԽՄԱՏԻ

ՄՐԺԱՇԱՐՈՒՄ ԳՐԱՎԵԼ Է 2-ՐԴ ՏԵՂԸ

Կահե Զեբեդյանը երկրորդ տեղն է գրավել Կիպրոսում անցկացված շախմատի առաջնության մինչեւ 16 տարեկանների մրցաշարում։ Ինչպես հաղորդում է «Կիպրահայերը», Կահեն առաջնության միակ հայ մասնակիցն է եղել։

10-ԱՎՅԱ ԷՐՍՈՒԴ ԱՅՆԵՂՅՅԱՆ ԳՐԱՎԵԼ Է ՄՐԱՎԻՆ ՏԵՂԸ ԿԻՊՐՈՍԻ ԹԵՆԻՍԻ ՄՐԺԱՇԱՐՈՒՄ

Տասնամյա Եղմոնդ Այսեղյանը առաջին տեղ է գրավել համակիպրոյան թենիսի մրցաշարի մինչեւ 14 տարեկանների պայքարում։ Ինչպես հաղորդում է «Կիպրահայեր»-ը, որակավորման խաղերում Եղմոնդը հաղթել է Յանիս Մավրոդիսին։

ՄԱՐԻՆԱ ՄԱՅԱԿՅԱՆ-ՍՈՍՈՒՆՅԱՆ ՀԱՂԹԵԼ Է ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՊԻՍԳ-ՊՈՆԳԻ ԱՌԱՋՆՈՒԹՅՈՒՆԻ

Լիբանանի պիսգ պոնգի ֆետերացիան անցյալ շաբաթ Մոն լա Սալում անցկացրել է Լիբանանի պիսգ պոնգի գարնանային առաջնության տղաների եւ աղջկների մրցումները։ Աղջկներից հաղթողի կոչումը Նվիճել է Յա Մարզասիրաց ընդհանուր միության (ՅՍԸԸ) Բեյրութի ներկայացուցիչ Մարիանա Սահակյան-Սոմունյանը, որը եղրափակիչում 3-1 հաշվով պարտության է մատու ՅՍԸԸ Բեյրութի ներկայացուցիչ մեկ այլ մարզիկի՝ Նոել Զեշիշյանին։

ԲԵՐԻԹԻ ՖՈԳԱՅԹԸ՝ ԱՊՐԵՇԱՆԻ ՀԱՎԱՔԱԿԱՆԻ ՄԱՐզի

Գերմանիայի ֆուտբոլի ազգային հավաքականի նախկին մարզիչ Բերիթ Ֆոգայթը երեկ նշանակվել է Ադրբեյչանի ազգային հավաքականի մարզիչ։

«Ոյյերգ» լրատվական գործակալության փոխնացմամբ, 61-ամյա գերմանացի մասնագետը փոխարինելու է մակեդոնացի Գոյկո Շաշիեսկուն, որի դեկավարությամբ Ադրբեյչանի թիմը Եվրոպայի 2008 թվականի առաջնության նախընտրական մրցաշարի Ա խմբում գրավել է վերջին տեղը։ Բ. Ֆոգայթը նախկին ֆուտբոլիստ է, որպես պաշտպան խաղացել է Մյոնխենգալադբախի «Բորուսիա»-ում եւ Գերմանիայի ազգային հավաքականում։ Գնդակի համար մինչեւ վերջ կատաղի պայքար մղելու ուսակության համար երկրագուները նրան տվել էին «Տերիեր» (որսաշան տեսակ) մականունը։

«Բորուսիա»-ի կազմում նա 5 անգամ դարձել է Արևմտյան Գերմանիայի չեմպիոն, մեկ անգամ նվաճել է Գերմանիայի գավաթը եւ երկու անգամ՝ Ուշակ-ի գավաթը։

Ինքերնեփից օգտվողների թիվը ռեկորդային է

Աշխարհում Ինտերնետից օգտվողների թիվն առաջին անգամ գերազանցել է 1 միլիարդը: Այս տվյալները բովանդակում է վերջերս տարածված «Տեղեկատվական էկոնոմիկայի մասին գեկույցը», որը կազմել է ՄԱԿ-ի առևտորի և զարգացման խորհրդաժողովը: Փաստաթղթի համաձայն, այս տարեսկզբին գրորալ ցանց մուտք ուներ 1 մլրդ 20 մլն 610 հազար մարդ: Անցյալ տարվա համեմատությամբ այդ ցուցանիշն աճել է 19.5 տոկոսով: Ինտերնետից օգտվողների թվով երկրների առաջին «եռյակում» տեղ են գրավել ԱՄՆ-ը՝ մոտ 200 միլիոն, Չինաստանը՝ 111 միլիոն և ճապոնիան՝ 85.29 միլիոն մարդ: Ուսաստանում «համաշխարհային սարդոստայնից» օգտվողների թիվը 2005 թվականի վերջի դրությամբ կազմում էր 21.8 միլիոն՝ մեկ տարվա ընթացքում ավելանալով 17.8 տոկոսով: Այդ ցուցանիշով Ուսաստանը աշխարհում գրադարձնում է 11-րդ տեղը և առաջին տեղը՝ Արևելյան Եվրոպայի ու ԱՊՀ-ի երկրների թվում: Ուսաստանին հաջորդում են Ռուսաստան (4.5 մլն) և Բելառուսը (3.39 մլն):

Սառույան Վրաբիայում բացվել է երկրու առաջին հյուրանոցը կանանց համար

Եր Ռիադում տեղի է ունեցել երկրու այն առաջին հյուրանոցի հանդիսավոր բացումը, որը նախատեսված է բացառապես կանանց համար: Այդ մասին հաղորդել է սառույական «Ալ Վաթան» թերթը:

«Օթել Լյազուան»-ը ներառում է 25 համար եւ մի քանի սրահներ խորհրդաժողովների եւ ընտրությունների համար: Թագավորությունում գործող նորմաների համաձայն, կինը, որին չի ուղեկցում նրա խնամակալը, որը կարող է լինել ամուսինը, հայրը կամ ամուսնու կողմից ազգականներից մեկը, չի կարող կանգ առնել հյուրանոցում կամ ինքնուրույն համար պատվիրել այստեղ:

Հյուրանոցը կառուցվել է մի շարք սառույացի գործարար կանանց նախաձեռնությամբ եւ կոչված է հեշտացնելու գործարարությամբ զբաղվող սառույացի կանանց կյանքու ու ուղեւորությունները երկրու: Հյուրանոցի բացման արարողությունը մասնակցած՝ Սառույան Վրաբիայի Զբոսաշրջության բարձրագույն կոմիտեի ղեկավար արքայազն Սուլթան բեն Սալմանը հույս է հայտնել, որ շուտով նման հյուրանոցներ կհայտնվեն նաեւ երկրի այլ քաղաքներում, ինչը, անտարակույս, կնպաստի գործարար ակտիվության զարգացմանը սառույացի կանանց շրջանում:

ԱՄՆ-ի ծովակալը պաշտոնից հեռացվել է 20 դարի առաջ դրվագ կեղծ ցուցմունքների համար

ԱՄՆ-ի ռազմածովային ուժերի հրամանատարությունը ռազմածովային ուժերի կադրերի պետ ծովակալ Ջոն Ստաֆլերին պարտականությունների կատարումից հեռացրել է այն պատճառով, որ նա կեղծ ցուցմունքներ է տվել 1990 թվականին Սպիտակ տանն աշխատելու ժամանակ ոչ կանոնադրական հարաբերությունների գործի ընտրյան ժամանակ:

Այդ մասին լրագրողներին հաղորդել է ռազմածովային ուժերի ներկայացուցիչ Ֆրենկ Թրոպը: ԱՄՆ-ի պաշտպա-

նության նախարարության գլխավոր տեսուչը հետաքննությունն սկսել է այն անանուն նամակից հետո, որի հեղինակը Մտաֆլերին մեղադրել է ոչ կանոնադրական հարաբերությունների մեջ, երբ վերջինս 1990 թվականին աշխատում էր որպես ԱՄՆ-ի նախագահ Ջորջ-Ավագի գինվորական օգևական: Ներկայում հետաքննության արդյունքներն ուսումնասիրում են ռազմածովային ուժերում, եւ ծովակալն իր պաշտոնից հեռացվել է մինչեւ հետաքննության եզրակացության ընսարկման արդյունքները: Թե հատկապես ինչ «ոչ կանոնադրական հարաբերությունների» մասին է խոսքը, ռազմածովային ուժերը չեն ճշտում:

«PERNO RICAR»-Ը ԹՈՂԱՐԿԵԼ Է ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՄԵՆԱԹԱՎԱԿ ՇԱՄՊԱՅԱՎԱՐ

Ֆրանսիական «Perno Ricar» ընկերությունը վաճառքի է հանել աշխարհում ամենաթանկ շամպայանը, որի մեկ արկղի արժեքը 50 հազար եվրո է: Մեկ արկղում կա 12 շիշ: Այսինքն, 0.75 լիտր տարողությամբ մեկ շիշ Perno Ricar ապրանքանիշի շամպայանը գնորդի համար կարծենա 4 հազար 166 եվրո:

Գնի նախորդ ռեկորդ պատկանում է LVMH ընկերությանը, որը թողարկել է սահմանափակ քանակությամբ երեք լիտրանոց «Դոնա Պերինուսա» շամպայանը, որի մեկ 22հ արժեքը եղել է 12 հազար եվրո, այսինքն մեկ լիտրի համար 4 հազար եվրո: Այսպիսով, ֆրանսիական շամպայանի ելիտար տեսակների գները վերջին շրջանում հավասարվել են ուկյա զարդերի արժեքին: Արտադրողների հայտարարությունների համաձայն, այս ելիտար խմբաքանակը նախատեսված է գերհարուստ գնորդների համար եւ կառաջարկվի գնահատողներին սափմանափակ թվով երկրներից ԱՄՆ, ճապոնիա, Ուսաստան, Մեծ Բրիտանիա, Չինաստան, Ընեցյարիա եւ Քրանսիա: Սպասվում է, որ գնորդների թիվը կիմի մոտ 100 մարդ:

Այժմ ընկերությունը վաճառքի ծավալով աշխարհում 4-րդ տեղն է զբաղեցնում 388.7 մլն շիչ: 2007 թվականի արդյունքներու արտադրության աճը կազմել է 7.3 տոկոս: Առաջին տեղը, ըստ վարկանիշի, մեծ առավելությամբ պատկանում է LVMH:

Աշխարհում մնացել է Առաջին համաշխարհային պարերազմին մասնակցած 8 մարդ

Աշխարհում այժմ մնացել է ընդամենը 8 մարդ, որոնք մասնակցել են Առաջին համաշխարհային պատերազմին: «Ֆրանսապետ»-ի վկայությամբ՝ նրանք 111-ից 106 տարեկան են: Վետրաններից երեքը բրիտանցիներ են, երկուսը խալացիներ, մասացմբ՝ Միացյալ Նահանգներից, Գերմանիայից են Կանադայից:

1914-1918 թվականների Առաջին համաշխարհային պատերազմի ժամանակ զորակոչվել է 74 միլիոն, զոհվել է 10 միլիոն, վիրավորվել է 20 միլիոն մարդ:

«THE WAY WE WERE» ԽՈՒՄԲԸ 1 ՎՐԻՄ

ՇԱՐՈՒՆԱԿ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ

ԿԱՆԵՐԿԱՅԱՑՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՆՐՈՒԹՅԱՆ

Ապրիլի 6-ից մինչեւ մայիսի 6-ը «The way we were» երաժշտական անսամբլ շրջագայելու է հայտնի «Hello Ellis Island» շոուի հետ: Խումբը հանդես կգա տարբեր ներկայումներով, նրան կուղեկից հայկական գործիքներով և վագոն մի նվազախումբ: Ներկայացման հեղինակ, պրոդյուսեր եւ դեկավար Յուլիդ Փափազյան-Շահավայանը վերականգնել է հայկական ավանդական երգը եւ պարը, ինչպես նաև դասական արվեստը՝ ի դեմս Կոմիտաս Վարդապետի ստեղծագործությունների: Նա հավաքել է ցեղասպանությունից մազապուրծ եղած եւ ԿՍՌ-ում հաստատված ընտանիքներում ծնված հայերից կազմված մի թատերախումբ:

Տասնամյակներ շարունակ «The Way We Were» անսամբլը երաժշտական-թատրոնական ներկայացումներ եցացադրում ԱՄՆ-ի Արեւելյան ափի ողջ երկայնքով:

«Պեռն Ոհկար»-ը գնեց «Աբսուլուտ»-ը

Ակունքու արտադրող ընկերությունների Փրանսիական «Պեռն Ոհկար» խումբը 5,63 միլիարդ նվորով գնել է «Աբսուլուտ» օդին արտադրող շվեյցական «Վին ընդ Սփրիթ» պետական ընկերությունը:

«Ասոշիեթետ Փրես» գործակալության փոխանցմամբ՝ «Վին ընդ Սփրիթ»-ը աճնորդի էր դրվել Շվեյցարի կառավարության կողմից՝ պետական ընկերությունների վաճառքի ընդհանուր ծրագրի շրջանակներում: Աճնորդում երեկ հաղթող է ճանաչվել «Պեռն Ոհկար»-ը, որի առաջարկը գերազանցել է երեք այլ ընկերությունների առաջարկները:

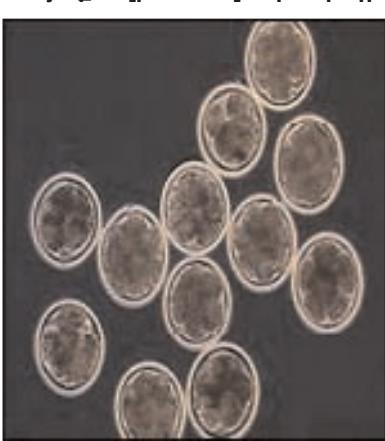
«Պեռն Ոհկար»-ի կառավարիչ-տնօրեն Պիեռ Պրինզեն ասել է, թե «Աբսուլուտ»-ի արտադրությունը կլրացնի խմբի ռազմավարությունում առկա բացը, քանի որ բարձրակարգ օղու արտադրությամբ «Պեռն Ոհկար»-ը մինչ այժմ չի գրաղվել: «Պեռն Ոհկար»-ի մեջ է մտնում նաև Երեւանի կոնյակի գործարանը, որը Փրանսիական խումբը ձեռք է բերել 1998 թվականին՝ վճարելով շուրջ 30 միլիոն դոլար:

ԳԻՏՆԱԿԱՆՆԵՐԸ ՄԱՐԴՈՒ ՈՒ ԿՈՎԻ ՀԻԲՐԻԴ ԵՆ ՍՏԵՂԾԵԼ

Նյութասի համալսարանի գիտնականները ստեղծել են մարդու եւ կենդանու առաջին հիբրիդը: Ստեղծված էմբրիոնի յուրաքանչյուր բջիջ կիսով չափ պատկանում է մարդուն, կիսով չափ կովին:

BBC-ի տեղեկացմամբ, բջիջներն «ապրել են» երեք օրից ավել, սակայն օրենքի համաձայն, դրանք երկու շաբաթից ավել չպետք է «ապրեն»:

Նշենք, որ կաթոլիկ եկեղեցին փորձը «դիվական է» համարել, սակայն բժիշկները հավատացնում են, որ փորձի արդյունքները թույլ կտան մի շարք հիվանդություններ բուժել մասնավորապես փորձի շնորհիվ հնարավորություն կատեղծվի Պարկինսոնի ու Յայզգեյմերի հիվանդությունների համար բուժման նոր մեթոդներ գտնել:

ԱՄՈՒՍՆԱԾՈՒՄ ԵՆ 97-ԱՄՅԱ ՖՐԱՆՍՈՒՀԻՆ ԵՎ 101-ԱՄՅԱ ԻՏԱՎԱՅԻՆ

97-ամյա ֆրանսուհին որոշել է ամուսնանալ 101-ամյա իտավայու հետ: Նրանք միմյանց հետ հանդիպում են արդեն 50 տարի: Չույզը փաստաթղթերը ներկայացրել է իտալական ՀԱԳՍ եւ սպասում է, որ հարսանեկան արարողությունը տեղի կունենա մինչեւ ամիսն սկիզբ: Այսպես հաղորդում են ֆրանսիական լրատվամիջոցները:

Մինչեւ 75 տարեկանը նրանք աշխատում են տարբեր քաղաքներում: Մադամ Սիլվի Բազանը ապրում եւ աշխատում էր Սոնակոյում, իսկ նրա ապագա ամուսինը հտակայում: Նման վիճակը նրանց դուրս եր գալիս եւ չէին պատրաստվում ամուսնանալ: Յասնելով պատկառելի տարիքի՝ նրանք ի վերջո որոշել են ամուսնանալ: Կինը նշել է, որ իրենք դեռ չեն որոշել արարողության ամսաթիվը, բայց ցանկանում են, որ հնարավորինս շուտ այն տեղի ունենա:

Ուշագրավ է, որ ֆրանսիայում ներկայում ապրում է 100 եւ ավելի բարձր տարիք ունեցող 20 հազար մարդ, 1990-ից սկսած նրանց թիվը ավելացել է ավելի քան հինգ անգամ: Ֆրանսիացիների երկարակեցությունը փորձագետները պայմանավորում են բժշկության գարգացմամբ:

Վարիկանն աշխարհի ամենաբարգավաճ պետությունն է

Վատիկանն աշխարհի ամենաբարգավաճ պետությունն է, ասկած է Janes Information Group բրիտանական տեղեկատվական ընկերության գեկույցում, որը կազմել է 2007 թվականին աշխարհի 235 երկրնե-

րի կայունության ու բարգավաճման վարկանիշը:

Վարկանիշի համաձայն՝ կյանքի առավել հարմարավետ պայմաններ են ստեղծվել Եվրոպայի գաճաճ պետություններում: Պապական քաղաք-պետությունը 99 միավոր է ստացել հարյուր հնարավորից եւ առաջ անցել երկրորդ եւ երրորդ տեղերը գրաված Շվեյցարից եւ Լյուքսեմբուրգից:

Առաջին տասնյակում տեղ են զբաղեցրել նաև Սոնակոն, Զիբլարթարը, Սան Սարինոն, Լիխտենշտեյնը, Մեծ Բրիտանիան, Հոլանդիան եւ Իռլանդիան:

Վերջին տասնյակում ընդգրկված են Սումալին, Սուուանը, Աֆղանստանը, Կոտ դ'Իվուարը, Ճայիթին, Զիմբաբվեն, Չադը, Չահիրը եւ Կենտրոնաֆրիկյան Հանրապետությունը:

Իսկ ամենասկայուն կազմավորումներ են ճանաչվել Գագայի հատվածի եւ Հորդանան գետի արեւմտյան ափը:

Ղազախսրանի նախագահը վագել է օլիմպիական ջահոն

Ապրիլ 3-ին Ալմաթիի մոտ կայացած արարողության ժամանակ Ղազախստանի նախագահ Նուրսուլթան Նազարբաևը հագարակոր հանդիսատեսների առջեւ խորհրդանշական կարճատել կազմը է կատարել՝ օլիմպիական կրակը ձեռքին: Ղազախստանից սկսվում է օլիմպիական կրակի համաշխարհային ուղեւորությունը: Մինչեւ Պեկին վերադառնալը օլիմպիական շահը կանցկի աշխարհի շուրջ 20 երկրներով:

ԺԱԿԵՏԸ

Ժակետը գարնանային զգեստապահարանի հիմնական հերիք է: Զարմար հագուստ է եւ հրաշալի է նայվում տարբեր երկարության փեշերի, ինչպես նաև դասական տաքատների ու ջիսի հետ՝ կերպարին հաղորդելով ռոմանտիկություն եւ անքնազբություն: Խստան ժակետն առավել տեղին կիմի գրասենյակում, ջիսից կամ փոքր-ինչ ճմոթված կտորից ժակետը՝ ոչ պաշտոնական իրադրությունում, թաշվից, կերպասից կամ փայլերով նախշակարգած ժակետը՝ երեկոյթում: Նորածեւ լրացումների օգնությամբ կարելի է սովորական ժակետը ամենօրյա հագուստից վերածել ինքնատիպ եւ տոնական հանդերձի: Այդ նպատակով կարելի է օգտագործել կտորից ծաղկների տեսքով գեղեցիկ կրծքագրդեր, տարատեսակ գոտիներ, երկար նորբեր շարֆեր:

Այս գարնանը չափազանց նորածեւ է կարճացված ժակետը: Դիզայներից շատերը, փորձեր անելով համաշափությունների հետ, ժակետները կարճացրել են անհավատալիության աստիճանի: Այդպիսի տեսք ունեն գործնականում ժակետների բոլոր տեսակները, այդ թվում եւ նորածեւ ժակետթիկնոցները, ինչպես նաև թեթեւ կուրտսկանները: Կարճացված ժակետները սազում են այսօր նորածեւ նրբին զգեստների հետ: Կարճացված թեւերով ժակետները նաև հիանալի լրացնում են զգեստը: Եթե ցանկանում եք ընդգծել ձեր բարակ գոտիկատեղը, ըստրեք նստեցված կամ գոտիով ժակետը: Գոտին այս գարնան ու ամռանը նախորդ սեզոնի չափ լայն չէ:

Դիմումական գույններն են չեղոք գույնները, սեր եւ սպիտակը: Գործվածքները՝ ամառային թվիդ, «մետաղական» ծածկությով վուշն գործվածքներ, կաշի նմանակող կտորներ:

Նորածեւ են եւ «սաֆարի» ոճով ժակետները: Ավանդական «ճմոթվածությունը», մեղմ ուրվագիծը նոր սեզոնում

գլամուրային ռետրո շքեղություն է ձեռք բերել: Ամենօրյա կուրտսկանների եւ ժակետների զարդարությունը տվել են չորս գրաններին, որոնք առավել շահեկան են երեւում գոտու եւ կարճացված թեւերի համակցությամբ: Մոդայիկ լուծումները՝ 70-ականների ողով են. «սաֆարի» ոճի ժակետը համակցված է շորտի կամ կյոշ տաքատների հետ:

Դիզայներները միշտ նորածեւ սպորտային ոճն այսօր փոքր-ինչ այլ կերպ են մատուցում: Նոր սեզոնի սպորտային ոճի հիմնական բնորոշիչներն են՝ ուղիղ ուրվագծեր, նվազագույն զարդարություն ուղղված է թեւերին եւ ազատ, անկաշկան ուրվագծերին: Դիմումական գույններն են սպիտակը, ինդիգոն, մոխրագույնն ու սերը: Դիմումական գործվածքներն են փայլիլուն նրբաղիպակը, դիպակը կամ ժակարդե գործվածքը, նորբեր կերպասը:

Ժակետները գերազանց են նայվում փեշերի հետ: Այսօր մինին դարձյալ մոդայիկ է: Անցյալ դարի 60-ականներին մինի փեշը նորածեւ դարձրեց անգիտացի մոդելագործ Մերի Չուանթը: Այս սեզոնում մինի փեշերն ավելի նրբագեղ են, դրանց լավագույն երկարությունը ծնկից մի քիչ բարձրն է: Ինչ վերաբերում է ամառային թեթեւ փեշերին ու երեկոյան զգեստներին, նախապատվելի երկարությունը սրունքների կեսից ցածրն է: Բլուզներն այս սեզոնում խորհուրդ է տրվում դնել տաքատների եւ փեշերի տակ:

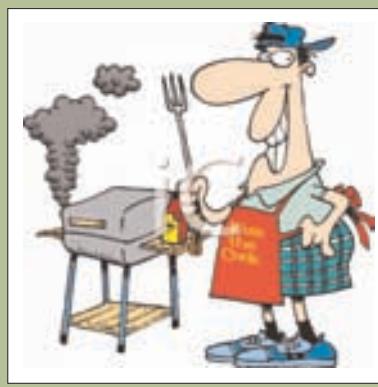
Ներկայացրեց Ահշա Մարգարիտյանը

ՅԱՅԻԿԱԿԱՆ ԽՈՅԱԿԱՑ

**Արագ եւ համեղ նախաճաշ
Բուլղարիայի «Առավուր»**

Անհրաժեշտ է 4-6 կտոր բատոն հաց, 3 հատ ձոլ, 4 հատ նրբերշիկ, 60 գր. կարագ, 2 հատ թթու վարունգ, աղ ու կանաչի ըստ ճաշակի: Հացի կտորները տապակել կարագի մեջ: Նրբերշիկը եփել ու մասն կտրատել: Այսուհետեւ ձուն եփել ու կլոր-կլոր կտրատել: Վարունգը եւս շատ բարակ ու կլոր-կլոր կտրատել: Ետո հացի վրա ըստ մասցած կարագը, ապա ձուն, վարունգը, նրբերշիկն ու կտրատած կանաչին:

**Սմբուկ՝ լցոնած մածունով
եւ սխսորով**

Պատրաստման եղանակը: Պտղակոթից մաքրած սմբուկը խորովել շիկացած ածուխի վրա, կլպել եւ դնել տաքացրած ձեթով կաթսայի մեջ: Սմբուկի վրա լցնել կիտրոնահյութ, աղ եւ տապակել բոլոր կողմերից: Կծու բիբարը սխսորի հետ աղալ մսաղացով, վրան աղ լցնել եւ խառնել մինչեւ միատարի զանգված դառնա: Տապակած սմբուկը դնել ափսեի մեջ, վրան լցնել պղպեղով ու սխսորով պատրաստված զանգվածը (հարած մածունով) եւ սառեցնել: Մատուցելուց առաջ ձեւավորել կրակի վրա խորոված եւ կլպած կանաչ պղպեղով, կանաչու տերեւներով:

Պարունակություն: 120 գ. սմբուկի համար վերցնել 30 գ. ձեթ, 20 գ. կծու կանաչ պղպեղ, 2 հատ քաղցր կանաչ պղպեղ, 2 գ. սխսոր, 10 գ. կիտրոն, 50 գ. մածուն, աղ, կանաչի ըստ ճաշակի:

ԹԱԳԱՎՈՐԸ, ԱԴՐԱՏՆ ԻԻ ՕԶԸ

Ասում են մի գիշեր Արեւելքի թագավորը երազ ա տեսնում, որ երկնքիցը գելեր են թափվում: Չարհուրած վեր ա թռչում տեղից, չի խմանում, թե ո՞նց հասկան են երազը: Յրաման ա տալիս, թե ով են երազը մեկնի, բացատրի, նրան հարիր ոսկի կտամ:

Մի աղքատ մարդ էր որ լսում ա, բերնի ջուրը գնում ա: Արտուր աշխատանք ա անում, ամառուշը ու միտքը են հարիր ոսկին ա:

Մին էլ տեսնում ա հրես իր բնիցը դուրս եկավ մի օձ, ասավ. «Մարդ-ախատեր, որ թագավորի երազի միտքը քեզ ասեմ, հարիր ոսկին որ առնես, կբերես ինձ հետ կիսե՞՞ս:

- Հա,- ասում ա աղքատը,- դու ասա՝ ես կիսեմ:

- Գնա,- ասում ա օձը,- թագավորին ասա, որ նազիր-վեզիրները, փաշա-փուշերը, մեծամեծները գել ու գազան դառած աշխարքը կերան, աղքատ ու չքավորներին հալից գցեցին: Ժողովուրդը մեղք ա, մինչեւ եր մեծամեծ-ների զյամը չքաշի, կարգի չբերի, աշխարքը չի խաղաղվի:

Աղքատը գնում ա թագավորի մոտ, նրա երազը մեկնում, հարիր ոսկին ստանում, ետ զալի, ամա ենպիսի ճամփով, որ օձին չպատահի, նրա փայը չտա:

Անց ա կենում մի առ ժամանակ: Ես թագավորը իիմի էլ երազում տեսնում ա, որ երկնքից աղվեսներ են թափվում: Կանչում ա աղքատին, թե բա չես ասիլ ետևոց, ետևոց երազ եմ տեսել, որ ես երազի միտքը չկարենաս հասկանալ գլուխդ կտրիլ կտամ:

Աղքատը մնում ա երկու կրակի մեջտեղը, թե երազը չկարենա բացատրի՝ գլուխը կտրովի, օձի մոտ ել սեւերես ա մնացել: Չի խմանում ի՞նչ անի: Մին էլ տեսնում ա օձը սողաց, մոտեցավ ասեց.

- Գնա, ասա թագավորին, որ ես տարին ստի ու խաբեության տարի ա: Ուշքը վրեդ պահի, աչքը՝ բաց:

Չհավատաս ոչ կնկանի, ոչ որդկերանցի, ոչ բարեկամ-ների ու ազգականների:

Աղքատը գալիս ա թագավորի երազը բացատրում, հարիր ոսկին ստանում գալիս ա տուն, ել ետ օձի փայը չի տալիս:

Ես թագավորը վրա իրեք անգամ ել ա երազ տեսնում, իմի ել երկնքիցը գառներ են թափ-վում: Աղքատին կանչում են, որ թագավորի երազը հասկանամեկնի: Աղքատը ժամանակ ա խնդրում, գնում ա օձի մոտ ատում:

- Ես արել եմ, դու մի անի, իմ երեսը քու առաջ սեւ ա, երկու անգամ քեզ խարի եմ՝ ել չեմ խարի: Թագավորը ես տեսակ երազ ա տեսել: Սրա միտքը ինձ հասկացրու՝ գնամ թագավորին ասեմ, թե գլուխս կտրիլ կտա, երեխեցս կմնան անտեր անտիրական:

Օձը սովորացնում ա, մարդը գնում ա ու ատում.

- Գելերին որ ջարդես, աղվեսներին բնաշինչ անես, գառան պես կապրեն մարդիկ, ել դարդ ու ցավ չեն ունենա:

Աղքատը շատ ոսկի ա ստանում, բերում ա դնում օձի առաջին թե՝

- Վեկալ, ինչքան քեֆի տա:

Օձը ծիծաղում ա, ատում.

- Մարդ ախատեր, ես անգամ, որ իմ փայ ոսկին չտվիր, աշխարհի տերը գելերն եին, դու ել նրանց նման իմ փայը կերար: Աղվեսի աշխարհում, աղվեսի պես ինձ խարեցիր, իմի գառան ժամանակը դու ել ես գառ դառել: Եղ նրանից ա, որ մարդ արարածի մեջը գելն ել կա, աղվեսն ել ու գառն ել կա: Ոսկին որ բերել ես ինձ համար, ես ի՞նչ անեմ: Տար, քու դարդերին դարման արա, ամա աշխատի, որ զու միշի գելն ու աղվեսը սատկեն ու միշտ գառը մնա կենդանի:

Վ ԱՐԴ Լ

Փոքրիկ փղան մի վարդ գեսավ,
Տեսավ մի վարդ դաշփի միջին.

Վարդը փղանավ, ուրախացավ,
Մոդիկ վազեց սիրուն վարդին.

Սիրուն վարդին,

Կարմիր վարդին

Կարմիր վարդը դաշփի միջին:

Տղան ասավ. - Քեզ կպոկեմ,
Այ կարմիր վարդ, դաշփի միջին:
Վարդը ասավ. - Տես, կծակեմ,
Որ չմոռանաս փշով վարդին:

Փշով վարդին,
Կարմիր վարդին,
Կարմիր վարդը դաշփի միջին:

Ու անհամբեր փղան պոկեց,
Պոկեց վարդը դաշփի միջին.

Փուշը նրա ձեռքը ծակեց,
Բայց էլ չօգնեց քնքուշ վարդին:

Քնքուշ վարդին,
Կարմիր վարդին,
Կարմիր վարդը դաշփի միջին:
Յոհան Վոլֆգանգ Գյորե

ՈԵՆՈՒԱՐ.

«ՊԱՐԱՀԱՆԴԻՍ ՄՈՒՀԵՆ ԴԵ ՀԱ ԳԱՅԵՑՈՒՄ»

«Ես միակ մեծ նկարիչն է, ով իր կյանքի ընթացքում ոչ մի տիսուր նկար չի ստեղծել», - 1913թ. գրել է Ռենուարի մասին Օկտավ Սիրաբոն: «Պարահանդիս Մուհեն դե լա Գալետում» կտավը գեղանկարչի «խնդրու» արվեստի ամենավառ օրինակն է: Կտավի սյուժեն Ռենուարը գտել է հենց իր տան կողքին՝ Կորտո փողոցում, «Մուկեն դե լա Գալետ» համանուն ռեստորանում, որն իր անունը ստացել էր այստեղ մատուցվող համեղ գալետներից: Մոնմարտրն աստիճանաբար շրջապատվում էր բնակելի բաղամասերով: Ոմն մայ Դեբրե ռեստորանի էր վերածել Մոնմարտրի բլիրի գագաթին պահպանված վերջին հողմաղացներից մեկը: Պարադաիմիճ «գետեղված» էր վառ կանաչ ներկված փայտաշեն կցակառույցում: Լավ եղանակին պարողները դուրս էին գալիս բակ, որտեղ շրջանաձեւ դասավորված էին ևստարաններն ու սեղանները: Շաբաթ եւ կիրակի երեկոները «Մուկեն դե լա Գալետում» պարելու էին հավաքվում խանութեների գործակատարները, դերձակները, երիտասարդ նկարիչները, դերասաններն ու զվարճաւեր աղջկելերը Մոնմարտրից: Ռենուարը սիրում էր պանդոկի ուրախ եւ անկաշկան միջավայրը: Այս մթնոլորտը ոգեշնչում էր նրան, այստեղ նա անում է իր առաջին ուրվանկարները, որոնք հիմք են ծառայում լուսով հագեցած նշանավոր «Պարահանդիս Մուկեն դե լա Գալետում» կտավի համար: Պլեներում նկարելու համար մեծ կտավը ևա այգի է տանում, որտեղ լուսը, ակացիաների տերեւների միջով թափանցելով, գետսին ու պարողների հագուստներին երկնագույն ու վարդագույն փայլեր էր սփռում: Որպեսզի կերպարներն ավելի իրական լինեին, նկարչի ընկերներից շատերը կեցվածք են ընդունել այս մեծ կոմպոզիցիայի համար: Սեղամի շուրջ նստած են Ռենուարի երեք ընկերները՝ Ֆրան-Լամին, Գենետը եւ Ժորժ Ռիվերան: Զախի գույզը

իսպանացի գեղանկարիչ Դոն Պեդրո դե Վիդալ դե Սոլարես ի Կարդենասն ու Մարգարիտա Լեգրանն է: Պարողների մեջ կարելի է ճանաչել գեղանկարիչ Ալեխ Շերվեին, լրագրող Պոլ Լուտին, գեղանկարիչ Ֆրեդերիկ Կորդեին: Կենտրոնում՝ առշեւի պլանում, երկու քոյլերն են՝ Եսթելն ու Ժանան, որոնց Ռենուարը գտել էր Մոնմարտրում:

Կտավի զարմանալի նորությունը դիպուկ է բնորոշել Ժորժ Ռիվերը՝ նկարչի ընկերն ու կենսագիրը. «Մինչ Ռենուարը ոչ մեկի մտքով չէր անցել կտավի վրա փոխանցել առօրյա կյանքի այսքան նշանակայի չափերի հատված. սա խիզախ արարք է, որը կպարզեւատրվի արժանի հաջողությամբ»: Սակայն թշնամական հարձակումներ ել եղան: Ընսադատները, հիանալով նկարի կոմպոզիցիայով, միաժամանակ, այլանդակություն էին համարել պարող մարդկանց պատկերելու ձեւը՝ նմանեցնելով նրանց «ամայորի ժամանակ երկինքը ծածկող բաց մանուշակագույն ամպի»:

Սակայն կանցնեն տարիներ, եւ Գուստավ Ժեֆրուան՝ իմպրեսիոնիզմի առավել խորաթափանց պաշտպանը, ամենահիջացական գովեստը կշռայի նկարի հասցեին. «Պարահանդիս Մուկեն դե լա Գալետում» կտավը անմիջական դիտման եւ մթնոլորտի հաղորդման համար լուսն օգտագործելու վրա հիմնված ամենահաջողված ստեղծագործություններից մեկն է. դրանում արտացոլված են եւ պարով արբեցումը, եւ աղմուկը, եւ արեվի լուսը, եւ բաց օդում պարողների բարձրացրած փոշին, եւ դեմքերի գրգռվածությունը, նկարուն կեցվածքները, եւ զգեստների ոիթմիկ շրջապտույտը՝ վարդագույն, բաց կապույտ, մուգ կապույտ, սեւ, եւ կրիչ պոռքելումը, անսպասելի տիխորությունը, անակնկալ մոլեգնությունը, հաճույքն ու խոնջանքը...»:

Ռենուարի այս կտավը աշխարհի ամենաթամակ նկարների տասնյակում է:

Ի՞նչ է պահպանված հայտարարել է իր հրաժարականի մասին

Ի՞նչ է պահպանված բերտի Ահերն ապրիլի 3-ին հայտարարել է, որ մայիսի սկզբին հրաժարական է տալու՝ իր անձնական ֆինանսական հարցերի հետ կապված սկանդալի պատճառով:

Ահերնի նկատմամբ ճնշումներ են սկսվել, երբ հայտնաբերվել է, որ նրա հաշվին 150 հազար դոլար գումար կա, որը չի ծեւակերպված որեւէ փաստաթղթով:

Ահերնը հերցել է մեղադրանքը, բայց ասել է, թե չի ցանկանում, որ իր հետ կապված սկանդալը շեղի կառավարության ուշադրությունը:

Ահերնի 11-ամյա պաշտոնավարության ընթացքում Ի՞նչ է պահպանված անսահմեա բարգավաճում է ապրել տնտեսական վերելքի արդյունքում:

SUPERMARKET MASIC

Արեւելյան եւ Լեռնաստայան հուշառութ Լեռնաստայան սանուշեն եւ թխաւծք Հահմաջո, մանախ, Փալաֆել եւ հարյուրավոր այլ արքադրություններ հասցե: MENANΔΡΟΥ 24, ΑΘΗΝΑ.

(Օմոնիա հրապարակի մոտ)
հեռ.: 210 5202659-210 4915474
բաց է ըստաթական բունօն օրերին
սրբազն կամ գույզում:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԹԻՎԸ

* Լոնդոնի նավթի սակարանը երկուշաբթի օրը փակվել է բարեկի դիմաց 100,10 դոլար գնով: Այստեղ օրվա ընթացքում զիջ անկուսմբ կազմել է 3,67 դոլար: Լոնդոնում գործառնությունների պարտվելու պահին նյու Յորքի ապրանքային սակարանում բառելն նավթն արժեր 101,5 դոլար կամ 4,12 դոլարով պակաս, քան աճուրդների սկսվելու պահին:

սկիզբ՝ էջ 17

«Մարտ» անունով մելամաղձոտ ...

Ստացված թուրմին ըստ ճաշակի կարելի է ավելացնել մեղր, շաքար կամ ինչ-որ հատապտուղային օշարակ: Խորհուրդ է տրվում խմել երեխաներին ու մեծերին կես բաժակից օրը 3 անգամ, ուստեղուա առաջ: Վիտամինի պակասի դեպքում շատ օգտակար է բուժական թեյը պատրաստված հավասար քանակությամբ հետեւյալ բույսերից՝ դադար, սուսամբար, արեւորիկ, ծաղկած կամ չիասած մորու պտուղներ, սովորական արոսի՝ սնձի պտուղներ, սեւ հաղարջ եւ գետնամորի: Այս պետք է խմել 1 բաժակից օրը 3 անգամ: Մասնագետները գտնում են, որ տարվա այս եղանակին պետք է շատ ուտել սովորական կաղամբ: Յատուկ թթուների շնորհիվ այս ամենալավն է կարգավորում նյութափոխանակության խանգարումը: Շատ օգտակար են նաև սոխն ու սխտորը: Բանշարենքն ավելի լավ է ուտել հում վիճակում, որովհետեւ եփած վիճակում դրանք կորցնում են իրենց օգտակարության մոտավորապես 70-80 տոկոսը: Իսկ ահա ինձորի վիտամինները պահելու համար ավելի լավ է դնել ջեռոցում:

Վիտամիններ պետք է ընդունեն նրանք, ովքեր շատ քիչ են օգտագործում միրզ ու բանշարենքն, ծխում կամ շատ են օգտագործում ալկոհոլ, անցել են 50 կգ-ի շեմը, շատ դիետաներ են փորձել, հաճախակի են դիմում այս կամ այս դեղամիջոցի օգնությանը, հաճախ սթրեսի մեջ են ընկնում, կերակրող մայրերն ու, վերջապես, մարդիկ, որ ապրում են մեծ քաղաքներում:

Քարեր փարբեր խոռոչներում

Այս մարդիկ, ովքեր անընդհատ օգտագործում են պոլիվիտամիններ, մեծացնում են իրենց օրգանիզմում քարերի առաջանալու վտանգը: Որպեսզի խուսափենք այս վտանգից, գիտնականները խորհուրդ են տալիս. 5-7 օր վիտամինները ընդունելուց հետո 2-3 օր ավելացնել օգտագործվող հեղուկի քանակը հասցնելով մինչեւ 2 լիտրի՝ մի մասով պատրաստելով միզամուղ թուրմեր: Դեռև 5-7 օր հանգիստ թողնել՝ առանց վիտամինների ու հեղուկի ավելորդ քանակության: Սա կրկնել 3-4 անգամ՝ բրիկամները լվանալու և պատակով:

Սուսաննա ԱՉԱՏՅԱՆ. «168 ԺԱՄ»

սկիզբ՝ էջ 18

Բերթի Ֆոգսթը՝ Աղբեջանի ...

1974 թվականին Ֆոգսթը Արեւատոյան Գերմանիայի ազգային հավաքականի կազմում արժանացել է աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսին: 1979 թվականից սկսել է աշխատել որպես մարզիչ տարբեր թիմերում, ապա՝ հավաքականում:

Բերթի Ֆոգսթի դեկավարությամբ Գերմանիայի ազգային հավաքականը 1996 թվականին նվաճել է Եվրոպայի չեմպիոնի տիտղոսը: 1998 թվականին Ֆրանսիայում անցկացված աշխարհի առաջնությունում Գերմանիայի թույլ ելույթից հետո նա հեռացել է հավաքականից:

Ֆոգսթը մարգել է քուվեյթի եւ ծուլանդիայի թիմերը: Վերջին շրջանում մարգել է Նիգերիայի ազգային հավաքականը, սակայն այս տարվա փետրվարին հրաժարական է ներկայացրել, եթե Նիգերիայի թիմը Աֆրիկայի գավաթի խաղարկության քառորդ եզրափակիչում պարտվել է Գանայի թիմին:

Աղբեջանի ֆուտբոլի Ֆեդերացիայի խոսնակը հայտնել է, որ Բերթի Ֆոգսթը այս շաբաթ կստորագրի ազգային հավաքականի դեկավարում երկու տարով ստանձնելու պայմանագիր:

ՄԻ ՔԱՆԻ ՏՈՂՈՎ

- ԱՅՆ հայկական համագումարի եւ ՄԵԺ Բռնունի Յամայնքային հարաբերությունների հրեական խորհրդի համատեղ ջանքերով կազմակերպվել է «Խավարից դրւս» պարային բեմադրությունը՝ նվիրված 1915թ. Դայոց ցեղասպանության տարելիցին:

- «Դայունուզագագարոյ» ՓԲԸ-ն այս տարի նախատեսում է հանրապետությունում իրականացնել 31,2 մլրդ դրամի աշխատանքներ, որից 21.71 մլրդ դրամը կուողվի գագափոխադրման համակարգի վերակառուցման եւ ընդլայնմանը, 9,5 մլրդ դրամ՝ գագաբաշխման համակարգում աշխատանքների իրականացմանը:

- Թուրքիայում ձերբակալվել է 45 մարդ՝ «Ալ Զադա» ահաբեկչական ցանցի հետ կապեր ունենալու կասկածով:

- Ուսւաստանի վարչապետի պաշտոնում Վլադիմիր Պուտինի թեկնածությունը Պետդուման կարող է հաստատել մայիսի 8-ին՝ արտահերթ նիստում:

- Թուրքիայի սահմանադրական դատարանի կողմից կառավարող «Արդարություն եւ զարգացում» կուսակցությունը փակելու պահանջով դատական հայցի բավարարումից հետո, ԱՀԿ առաջ երեք այլընտրանը կա՝ սահմանադրական փոփոխության համար ընդդիմության հետ համաձայնություն, հանրաքենակ զնալու պայմանով սահմանադրական փոփոխություն, կամ ել՝ բարձրագույն դատարանում պաշտպանվելու կարողություն:

- «Փոթիի ծովային նավահանգիստ» բաժնետիրական ընկերության բաժնետոմսերի 51 տոկոսը, ինչպես նաև նավահանգստին հարող հողամասերը՝ 3 միլիոն ըմ մակերեսով, կվաճառվեն «RAK Investment Authority» ընկերությանը (Արաբական Միացյալ Էմիրություններ):

- Եթե թել Ավիկը ճանաչի Հայոց ցեղապանությունը, Բաքուն կմեղադրի խրայելին պահեստինցիների ցեղասպանության մեջ:

ԱՐՏԱՐԺՈՒՅԹԵՐԻ ՓՈԽԱՐԺԵՔ՝ ԴՐԱՄԻ ԴԻՄԱՑ

	USD	1	308.31
	EUR	1	484.45
	GBP	1	616.84

	EURO/USD	1.5733
--	----------	--------

“ԽԱΪԱՏԱՆ” (“ARMENIA”), ԿΥԿԼՈՓՈՐԵԻ ԿԱԹԵ ՏԱՅԱՅԱ

ԵԿԱԾՈՒ ԿՈԻՆՈՆԻԿՈՒ ՊՈԼԻՏԻՍՏԻԿՈՒ ԿԵՆՏՐՈՒ “ARMENIA”. ՀՈՎԱՐ 12, 11745, ՆԵՕՍ ԿՈՍՄՈՍ, ԱԹԵՆԱ
ԵԿԱԾՈՒ ՆՏԵԻՎԻՆ ԵՎԱՅԱՆ. ՀՆԼ. 210 9359982. E.MAIL. hayastan@otenet.gr hayastankentron@yahoo.com

“HAYASTAN” (“ARMENIA”), APPEARS EVERY SATURDAY

A PUBLICATION OF THE SOCIAL & CULTURAL CENTER “ARMENIA”. Address: SULIE 12, 11745, NEOS KOSMOS, ATHENS, GREECE
Tel. +30 210 - 9359982, E.Mail: hayastan@otenet.gr hayastankrntron@yahoo.com